

หนังสือเรียน

สาระการพัฒนาสังคม

รายวิชา

การป้องกัน การทุจริต

รหัสรายวิชา **สค12026**

รายวิชาเลือก **ระดับประถมศึกษา**

ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
เอกสารทางวิชาการ ลำดับที่ 6/2562

หนังสือเรียน
สาระการพัฒนาสังคม
รายวิชา การป้องกันการทุจริต
รหัสรายวิชา สค12026
รายวิชาเลือก ระดับประถมศึกษา

ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

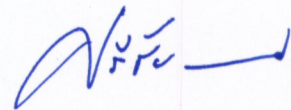
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายสำคัญ คือ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต อันมีกลยุทธ์ว่าด้วยเรื่องของการปรับฐานความคิดทุกช่วงวัย ตั้งแต่ระดับปฐมวัยให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลாத่างสังคมเพื่อต้านทุจริต ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเครื่องมือต้านทุจริตเสริมพลังการมีส่วนร่วมของประชาชน และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต ได้กำหนดกลยุทธ์ไว้ 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลาท่างสังคมเพื่อต้านทุจริต กลยุทธ์ที่ 3 ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต และกลยุทธ์ที่ 4 เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยกลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์ที่ 2 และกลยุทธ์ที่ 3 จะต้องมีการพัฒนานวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้สำหรับทุกช่วงวัย

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงได้จัดทำหนังสือเรียนรายวิชาการป้องกันการทุจริต ตามหลักสูตรการป้องกันการทุจริต เพื่อให้ครูและผู้เรียนการศึกษานอกระบบ นำไปปรับใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งมีเนื้อหาที่สำคัญตามโครงสร้างหลักสูตร 4 เรื่อง ประกอบด้วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG : จิตพอเพียงต้านการทุจริต และพลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเรียนรายวิชาการป้องกันการทุจริต ตามหลักสูตรการป้องกันการทุจริตนี้ จะเป็นสื่อการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนตอบสนองนโยบายและกลยุทธ์เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศบรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ขอขอบคุณคณะทำงานและผู้เกี่ยวข้องทุก ๆ ท่านไว้ ณ โอกาสนี้

(นายศรีชัย พรประชาธรรม)

เลขาธิการ กศน.

ตุลาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
คำแนะนำการใช้หนังสือเรียน	
โครงสร้างรายวิชา	
แบบทดสอบก่อนเรียน	
บทที่ 1 การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	1
เรื่องที่ 1 การคิดแยกแยะ	2
เรื่องที่ 2 ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต	3
เรื่องที่ 3 ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม	6
เรื่องที่ 4 หลักการคิดเป็น	8
เรื่องที่ 5 ผลประโยชน์ทับซ้อน	9
เรื่องที่ 6 รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน ศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	10
บทที่ 2 ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	14
เรื่องที่ 1 ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	15
เรื่องที่ 2 การปฏิบัติตนตามกฎหมาย กติกา ของสถานศึกษา ชุมชน สังคม	16
บทที่ 3 STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต	20
เรื่องที่ 1 STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต	21
เรื่องที่ 2 องค์ประกอบการสร้างจิตสำนึกพอเพียงด้านการทุจริต	21
บทที่ 4 พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	27
เรื่องที่ 1 ความเป็นพลเมือง	28
เรื่องที่ 2 การเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อสังคม	32
เรื่องที่ 3 ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย	35
เรื่องที่ 4 ความรับผิดชอบต่อชุมชน	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แบบทดสอบหลังเรียน	41
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน	46
แนวคำตอบกิจกรรม	47
บรรณานุกรม	52
คำสั่งสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	55
การประชุมจัดทำหนังสือเรียนรายวิชาการป้องกันการทุจริต	63
คณะผู้จัดทำ	68

คำแนะนำการใช้หนังสือเรียน รายวิชา การป้องกันการทุจริต

รายวิชาการป้องกันการทุจริต รหัสรายวิชา สค12026 รายวิชาเลือก ระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย โครงสร้างของรายวิชา โครงสร้างของบทเรียน เนื้อหา และกิจกรรมเรียงลำดับตามบทเรียน แบบทดสอบก่อนเรียน กิจกรรม การเรียนรู้ แบบทดสอบหลังเรียน เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เฉลย/แนวคำตอบกิจกรรม เรียงลำดับตามบทเรียน

วิธีการใช้รายวิชา

ให้ผู้เรียนดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดโครงสร้างรายวิชาโดยละเอียด เพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าต้องเรียนรู้เนื้อหา ในเรื่องใดบ้าง

2. วางแผนกำหนดระยะเวลาและจัดเวลาให้ผู้เรียนมีความพร้อมจะศึกษารายวิชา เพื่อให้สามารถ ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาได้ครบทุกบทเรียน และทำกิจกรรมตามที่กำหนดให้ทันก่อนสอบปลายภาค

3. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนของรายวิชาตามที่กำหนด เพื่อทราบพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน และตรวจสอบคำตอบจากเฉลยแบบทดสอบท้ายเล่ม

4. ศึกษาเนื้อหาของแต่ละบทเรียนอย่างละเอียดให้เข้าใจ ทั้งในหนังสือเรียนและสื่อประกอบ (ถ้ามี) และทำกิจกรรมที่กำหนดไว้ให้ครบถ้วน

5. ทำแต่ละกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนสามารถตรวจสอบคำตอบได้จากแนวคำตอบ/เฉลยท้ายเล่ม หากผู้เรียนยังทำกิจกรรมไม่ถูกต้องให้ผู้เรียนกลับไปทบทวนเนื้อหาในเรื่องนั้น ๆ ซ้ำจนกว่าจะเข้าใจ

6. หลังจากศึกษาเนื้อหาครบทุกบทเรียนแล้ว ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและตรวจสอบ แนวคำตอบจากเฉลยท้ายเล่ม ว่าผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบได้ถูกต้องทุกข้อหรือไม่ หากข้อใดยังไม่ถูกต้อง ให้ผู้เรียนกลับไปทบทวนเนื้อหาในเรื่องนั้นให้เข้าใจอีกครั้ง

ข้อแนะนำ ผู้เรียนควรทำแบบทดสอบหลังเรียน ให้ได้คะแนนมากกว่าแบบทดสอบก่อนเรียนและควรได้ คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของแบบทดสอบทั้งหมด เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถสอบปลายภาคผ่าน

7. หากผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหาและทำกิจกรรมแล้วยังไม่เข้าใจ ผู้เรียนสามารถสอบถามและ ขอคำแนะนำได้จากครูหรือคณาจารย์จากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เพิ่มเติมได้

การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

ผู้เรียนอาจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้จากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ที่เผยแพร่ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องและศึกษาจากผู้รู้

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การจัดให้มีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

1. ระหว่างภาค วัดผลจากการทำกิจกรรมหรืองานที่ได้รับมอบหมายระหว่างเรียน
2. ปลายภาค วัดผลจากการทำข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ปลายภาค

โครงสร้างรายวิชา

การป้องกันการทุจริต

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย กฎหมายเบื้องต้น กฎระเบียบของชุมชน สังคม และประเทศ
2. มีความรู้ ความเข้าใจหลักการพัฒนาชุมชน สังคม และวิเคราะห์ข้อมูลในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม

ตัวชี้วัด

1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
2. บอกความหมาย ความสำคัญของหลักการคิดเป็น
3. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้ โดยใช้กระบวนการคิดตามหลักปรัชญาคิดเป็น
4. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
5. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ โดยใช้กระบวนการคิดตามหลักปรัชญาคิดเป็น
6. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิดตามหลักปรัชญาคิดเป็น
7. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิดตามหลักปรัชญาคิดเป็น
8. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
9. ปฏิบัติตามหน้าที่พลเมือง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้กระบวนการคิดเป็นตามหลักปรัชญาคิดเป็น
10. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการป้องกันการทุจริต

สาระสำคัญ

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตอันมีกลยุทธ์ว่าด้วยเรื่องของการปรับฐานความคิด ทุกช่วงวัย ให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมเพื่อต้านทุจริต ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โครงสร้างรายวิชาการป้องกันการทุจริต ซึ่งเป็นรายวิชาเลือก จึงได้จัดทำสื่อการเรียนรู้เพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะให้แก่ผู้เรียน ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหา การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม โดยการคิดแยกแยะจากการใช้ระบบคิดฐานสองและกระบวนการคิดเป็น เพื่อให้มีความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริต สามารถปฏิบัติตนตามกฎหมายกติกาต่าง ๆ มีการประยุกต์ใช้หลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านการทุจริต และให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีกับความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้ผู้เรียนเคารพสิทธิ หน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่น อยู่ในระเบียบ กฎ กติกา และกฎหมาย

ขอบข่ายเนื้อหา

- บทที่ 1 การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- บทที่ 2 ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
- บทที่ 3 STRONG : จิตพอเพียงต้านการทุจริต
- บทที่ 4 พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

สื่อประกอบการเรียนรู้

1. รายวิชาการป้องกันการทุจริต รหัสรายวิชา สค12026
2. สื่อเสริมการเรียนรู้อื่น ๆ

จำนวนหน่วยกิต

จำนวน 2 หน่วยกิต

กิจกรรมเรียนรู้

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน และตรวจสอบแนวคำตอบจากเฉลยท้ายเล่ม
2. ศึกษาเนื้อหาในบทเรียนทุกบท
3. ทำกิจกรรมตามที่กำหนด และตรวจสอบคำตอบจากเฉลยท้ายเล่ม
4. ทำแบบทดสอบหลังเรียน และตรวจสอบคำตอบจากเฉลยท้ายเล่ม

การประเมินผล

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน
2. ทำกิจกรรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้
3. เข้าร่วมการทดสอบปลายภาค

แบบทดสอบก่อนเรียน

- ข้อใดเป็นการนำกระบวนการของการคิดเป็นมาใช้
 - นำข้อมูลตนเอง งานวิจัย สิ่งแวดล้อมและสังคมมาใช้
 - นำข้อมูลตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม และวิชาการมาใช้
 - นำข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ต เอกสารอ้างอิงและตนเองมาใช้
 - นำข้อมูลจากเพื่อนร่วมงาน สื่ออินเทอร์เน็ต และวิชาการมาใช้
- ถ้าต้องการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยนำกระบวนการคิดเป็นมาใช้ เราควรปฏิบัติตนตามข้อใด
 - การมีส่วนร่วม
 - ความยินยอม
 - การปรับตัว
 - แก้ปัญหาได้
- นายเหลื่อม เป็นข้าราชการเกษียณ ต่อมาได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาล รู้ล่วงหน้าจากการประชุมสภาว่า สภาเทศบาลอนุมัติให้ตัดถนนผ่านชุมชนแห่งหนึ่ง นายเหลื่อม จึงได้ไปกว้านซื้อที่ดินบริเวณที่ถนนตัดผ่านนั้น เพื่อเก็บกำไรที่ดิน พฤติการณ์ของนายเหลื่อม เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนรูปแบบใด
 - การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ
 - การทำงานหลังเกษียณ
 - การทำธุรกิจกับตนเอง
 - การรู้ข้อมูลภายใน
- การคิดแยกแยะหมายถึงข้อใด
 - เก็บเงินได้นำไปให้คุณครู
 - ขายเสื้อผ้าตามริมถนนในตัวเมือง
 - ทำการเกษตรในเขตที่ดินสาธารณะ
 - การแข่งควิซอาหารในร้านอาหาร

5. ข้อใดคือความหมายของคำว่า “ความละเอียด”
- ก. ความมุ่งมั่นในการเอาชนะ
 - ข. ความมุ่งมั่นในการทำมาค้า
 - ค. ความเกรงกลัวต่อสิ่งที่จะมาทำร้าย
 - ง. ความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง
6. ข้อใด **ไม่ใช่** การปฏิบัติตนตามกฎกติกาของสถานศึกษา
- ก. การทำงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง
 - ข. การซักถามครูเมื่อเกิดปัญหาจากการทำงาน
 - ค. การนำชิ้นงานเพื่อนมาคัดลอกเพื่อส่งให้ทันเวลา
 - ง. การแนะนำเพื่อนให้เข้าใจและสามารถทำงานเองได้
7. ข้อใด **ไม่ควร** กระทำในการเข้าสอบ
- ก. ทำข้อสอบด้วยตนเอง
 - ข. นั่งตามที่ ๆ กำหนดให้
 - ค. ตั้งใจอ่านข้อสอบให้เสียงดัง
 - ง. ไม่เข้าห้องสอบก่อนได้รับอนุญาต
8. “การรับเงินสินบน” เป็นพฤติกรรมตรงกับข้อใด
- ก. ทุจริต
 - ข. การเพิ่มรายได้
 - ค. ความไม่ทน
 - ง. การให้ความช่วยเหลือ
9. เหตุผลที่สถานศึกษามอบหมายให้ผู้เรียนทำความสะอาดสถานที่พบกลุ่มคือข้อใด
- ก. เพื่อให้ได้คะแนนระหว่างเรียน
 - ข. ฝึกความอดทน และความขยัน
 - ค. เพื่อช่วยเหลือครูในการทำความสะอาด
 - ง. เพื่อฝึกความเสียสละ และความรับผิดชอบ

10. ประชญาที่นำมาประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริตได้ดีที่สุดคืออะไร

- ก. ประชญาการศึกษาผู้ใหญ่
- ข. ประชญาของทฤษฎีใหม่
- ค. ประชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ง. ประชญาจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

11. หลักของจิตพอเพียงเพื่อต่อต้านการทุจริตคืออะไร

- ก. STAR
- ข. STRONG
- ค. STORM
- ง. STRANGER

12. การประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักปฏิบัติ ระเบียบ ข้อปฏิบัติ กฎหมาย ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องเรียกว่าอะไร

- ก. ความโปร่งใส (Transparent)
- ข. ความพอเพียง (Sufficient)
- ค. ความตื่นรู้ (Realize)
- ง. ความรู้ (Knowledge)

13. ข้อใดบอกลักษณะของบุคคลที่มีความตื่นรู้ในเรื่องการทุจริตได้

- ก. สมส่วน เล่าเรื่อง “ผอ.สามเสนถูกสอบแป๊ะเจี๊ยะ”
- ข. สดสวย กล่าวว่า “เรื่องคอร์รัปชันเป็นเรื่องปกติธรรมดาตามาก”
- ค. สดสี ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้านเป็นอย่างดี
- ง. แสนงาม อยู่ในกลุ่มชาวบ้านประท้วงเรื่องการทุจริตจำหน่ายข้าวของรัฐบาล

14. ข้อใดบอกลักษณะหรือการกระทำที่เป็นการตื่นรู้ได้
- ก. มุ่งมั่นทำงานเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย
 - ข. รู้จักแก้ปัญหาในงานที่มีอุปสรรค
 - ค. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน
 - ง. ใช้เวลาทำงานอย่างเหมาะสม
15. ข้อใดเป็นผู้ที่มีความเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์
- ก. แบ่งปันอาหารให้สุนัขเร่ร่อน
 - ข. จิตอาสาช่วยผู้ประสบภัยน้ำท่วม
 - ค. บริจาคเงินช่วยเหลือวัดใกล้บ้าน
 - ง. ปลุกป่าชายเลนเพื่ออนุรักษ์ชายฝั่ง
16. ข้อใดกล่าวถึงความเป็นพลเมืองถูกต้องที่สุด
- ก. ราษฎรและความเท่าเทียมกันในสังคม
 - ข. สามัญชนคนทั่วไปที่อยู่ในประเทศไทย
 - ค. ชาวเมืองและการยอมรับความแตกต่าง
 - ง. สถานภาพของบุคคลที่กฎหมายรับรองสิทธิและหน้าที่
17. ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุด
- ก. การมีเสรีภาพในการกล่าวร้ายผู้อื่น
 - ข. การมีสิทธิในการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
 - ค. การมีหน้าที่ในการถือครองกรรมสิทธิ์ทรัพย์สิน
 - ง. การยอมรับความคิดเห็นต่างและรับฟังเสียงส่วนน้อย
18. สถานการณ์ใดเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย
- ก. ขับรถฝ่าไฟแดง
 - ข. แฉงเกิดภายใน 7 วัน
 - ค. แฉงตายภายใน 24 ชั่วโมง
 - ง. ขึ้นทะเบียนเกณฑ์ทหารเมื่ออายุ 18 ปี

19. พลเมืองดีในข้อใดที่ส่งผลต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมมากที่สุด

- ก. ปฏิบัติตนตามค่านิยมที่ดี
- ข. รับการศึกษาภาคบังคับ
- ค. ปฏิบัติตนตามกฎหมาย
- ง. การใช้สิทธิ 30 บาท รักษาทุกโรค

20. บุคคลใดเป็นคนดีของสังคม

- ก. นายดำ ตัดไม้สักมาสร้างบ้านให้แม่
- ข. ผู้ใหญ่บุญ ระดมชาวบ้านซ่อมสะพาน
- ค. กำนันวิชัย บุกรุกป่าขายเลนเพื่อทำนาถุ้ง
- ง. ครูใหญ่ เป็นหัวหน้าแนะให้พรรคการเมืองตั้งในท้องถิ่น

บทที่ 1

การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

สาระสำคัญ

การทุจริตเป็นหนึ่งในประเด็นที่ทั่วโลกกำลังกังวล อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความซับซ้อน ยากต่อการจัดการ และเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วน จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขปัญหาแบบยั่งยืน โดยปรับเปลี่ยน การคิดของคนในสังคม และแยกแยะให้เห็นว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนตน สิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม โดยนำเอาการคิดแบบฐานสอง การคิดเป็น และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการ แก้ปัญหา การทุจริตแบบยั่งยืน

ตัวชี้วัด

1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
2. บอกความหมาย ความสำคัญของหลักการคิดเป็น
3. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้ โดยใช้กระบวนการ กิดตามหลักปรัชญาคิดเป็น

ขอบข่ายเนื้อหา

- เรื่องที่ 1 การคิดแยกแยะ
- เรื่องที่ 2 ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต
- เรื่องที่ 3 ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม
- เรื่องที่ 4 หลักการคิดเป็น
- เรื่องที่ 5 ผลประโยชน์ทับซ้อน
- เรื่องที่ 6 รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน ศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เรื่องที่ 1 การคิดแยกแยะ

1. ความหมายของการคิดแยกแยะ

คิด หมายถึง ใคร่ครวญ ไตร่ตรอง คาคคเน คำนวน นึก เช่น เรื่องนี้ยาก ยังคิดไม่ออก คิดว่า เย็นนี้ฝนอาจจะตก คิดเลขในใจ คิดละเอียด

แยกแยะ หมายถึง กระจายออกให้เห็นชัดเจน เช่น แยกแยะปัญหาให้เห็นเป็นเรื่อง ๆ หรือ ประเด็น ๆ ไป

การคิดวิเคราะห์ (Analytical thinking) หมายถึง กระบวนการคิดในรายละเอียดความสามารถ ในการแยกแยะส่วนต่าง ๆ ออกเป็นส่วนพื้นฐาน หรือส่วนย่อย ๆ เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์ความเชื่อมโยง หรือความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ เป็นการคิดในเชิงตรรกะทีละขั้นตอนเพื่อแบ่งระบบข้อมูลขนาดใหญ่ ออกเป็นส่วน ๆ เพื่อมาวิเคราะห์หาสาเหตุหรือเป้าหมายที่ต้องการ

จากข้อมูลข้างต้น การคิดแยกแยะ หมายถึง การคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรองที่มุ่งให้มองเห็นความแตกต่างของข้อมูล สามารถแยกแยะหาสาเหตุหรือเป้าหมายที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง เป็นการคิดที่มุ่งให้ มองและให้รู้จักสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง โดยอาศัยการแยกแยะออกเป็นส่วนประกอบต่าง ๆ เป็นวิธีคิด แบบวิเคราะห์ นอกจากแยกแยะหรือแจกแจงออกไปเป็นส่วนประกอบต่าง ๆ แล้วยังมีการจัดหมวดหมู่หรือ จัดประเภทไปด้วยพร้อมกัน เช่น ผู้เรียนมาเรียนสาย สามารถแยกแยะสาเหตุของการมาสายได้

2. ระบบคิด “ฐานสอง Digital”

การแก้ปัญหาการทุจริตอย่างยั่งยืน ต้องเริ่มต้นแก้ไขที่ตัวบุคคล โดยการปรับเปลี่ยนระบบ การคิดของคนในสังคม โดยนำระบบความคิดแบบฐานสอง มาใช้ในการแก้ปัญหา

ระบบคิด “ฐานสอง Digital” เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถเลือกได้ 2 ทางเท่านั้น คือ 0 (ศูนย์) กับ 1 (หนึ่ง) หมายถึง โอกาสที่จะเลือกได้เพียง 2 ทาง เช่น ใช่ กับ ไม่ใช่, เท็จ กับ จริง, ทำได้ กับ ทำไม่ได้, ประโยชน์ส่วนตน กับ ประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น ระบบคิด “ฐานสอง Digital” จึงเหมาะกับการนำมาเปรียบเทียบกับ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องสามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับ เรื่องส่วนตัวออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด และไม่กระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและ ประโยชน์ส่วนรวม

ตัวอย่างการปฏิบัติแบบใช้ “ฐานสอง Digital”

“การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิดฐานสอง (Digital)” คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีระบบการคิด ที่สามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตนออกจากกันได้อย่างชัดเจน ว่าสิ่งไหนถูก สิ่งไหนผิด สิ่งไหนทำได้ สิ่งไหนทำไม่ได้ สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนตน สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม ไม่นำมาปะปนกัน

ไม่นำบุคลากรหรือทรัพย์สินของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน ไม่เบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานเหนือกว่าประโยชน์ของส่วนตน เครือญาติ และพวกพ้อง ไม่แสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ก็จะยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

เรื่องที่ 2 ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต

1. จริยธรรม

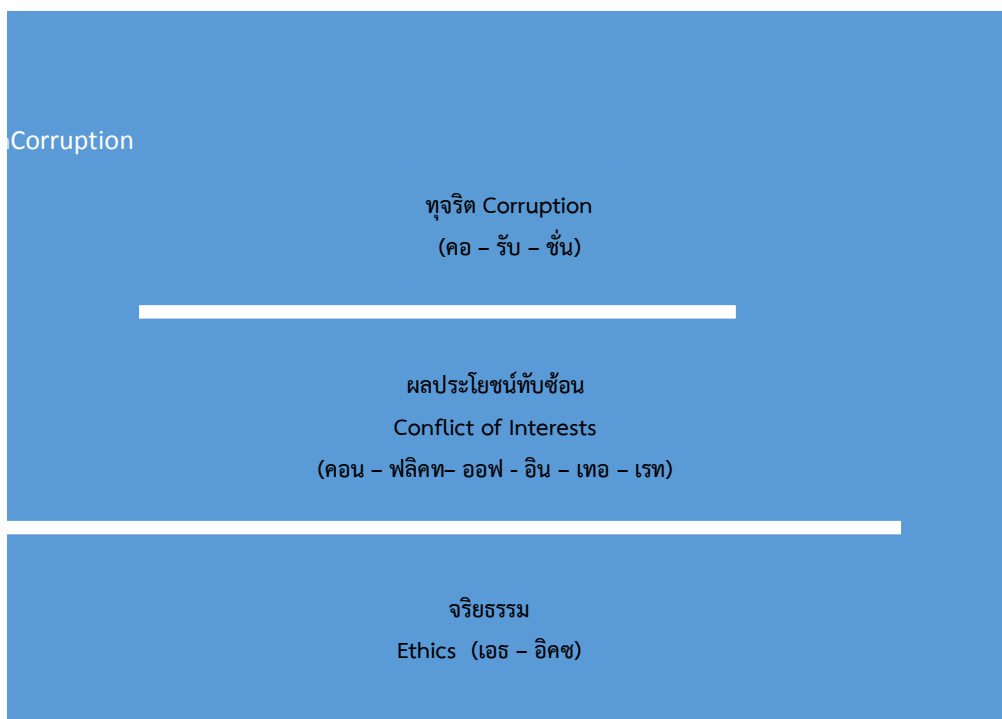
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า

จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ

จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติที่อบรมกิริยาและปลูกฝังลักษณะนิสัยให้อยู่ในครรลองของคุณธรรม หรือศีลธรรม (การสร้างผลิตผลในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ) คุณค่าทางจริยธรรมชี้ให้เห็นความเจริญงอกงามในการดำรงชีวิตอย่างมีระเบียบแบบแผน ตามวัฒนธรรมของบุคคลที่มีลักษณะทางจิตใจที่ดั่งงาม ประพฤติอยู่ในสังคมได้อย่างสงบ เรียบร้อย และเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น มีคุณธรรม และมโนธรรมที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดี

จริยธรรม หมายถึง สิ่งที่สามารถในทางวินัยจนเกิดความเคยชิน มีพลัง มีความตั้งใจแน่วแน่ จึงต้องอาศัยปัญญา และปัญญาอาจเกิดจากความศรัทธาเชื่อถือผู้อื่น ในทางพุทธศาสนาสอนว่า จริยธรรม คือ การนำความรู้ ความจริงหรือกฎธรรมชาตินำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตที่ดั่งงาม (พระราชาวมุณี)

ดังนั้น สรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึง แนวทางซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง และเป็นลักษณะที่สังคมต้องการ เป็นสิ่งที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม บุคคลที่มีจริยธรรมอยู่ในตนเอง ย่อมเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข เป็นคนที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคมส่วนรวม

ภาพพื้นฐานแนวคิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน ผลประโยชน์ส่วนรวม และการทุจริต

จากภาพแสดงให้เห็นว่า ถ้าหากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีจริยธรรม และมีผลประโยชน์ทับซ้อนน้อย การทุจริตก็จะน้อยลงไปด้วยเช่นกัน

“จริยธรรม” เป็นหลักสำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐเปรียบเสมือนโครงสร้างพื้นฐานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือปฏิบัติ

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม” เป็นพฤติกรรมที่อยู่ระหว่างจริยธรรมกับการทุจริตที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตนกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งพฤติกรรมบางประเภทมีการบัญญัติเป็นความผิดทางกฎหมาย มีบทลงโทษชัดเจน แต่พฤติกรรมบางประเภทยังไม่มี การบัญญัติข้อห้ามไว้ในกฎหมาย

“การทุจริต” เป็นพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมายโดยตรง ถือเป็นความผิดอย่างชัดเจน สังคมส่วนใหญ่จะมีการบัญญัติกฎหมายออกมารองรับ มีบทลงโทษชัดเจน ถือเป็นความผิดขั้นรุนแรงที่สุดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไม่ปฏิบัติ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ขาดจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่โดยเข้าไปกระทำการใด ๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นขาดความชอบธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ และจะเป็นต้นเหตุของการทุจริตต่อไป”

สภาพปัญหาการขาดจริยธรรม

1. ขาดการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานจากครอบครัวและสังคม
2. ขาดการปลูกฝังค่านิยม ความรู้ในการศึกษาเรื่องจริยธรรม และมาตรฐานการเรียนการสอน

เกี่ยวกับจริยธรรม

3. ขาดต้นแบบของบุคลากรที่ดำรงตนเป็นตัวอย่างด้านจริยธรรม
4. ความจำเป็นทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป
5. การทุจริต และมีการกระทำฝ่าฝืนจริยธรรมวิชาชีพในกรณีอื่น
6. การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
7. ขาดการเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบของสื่อมวลชนและประชาชน

หลักจริยธรรมในการดำรงตนให้ปราศจากอคติธรรม 4 ประการ ดังนี้

1. ปราศจากฉันทาคติ หมายถึง การทำให้จิตปราศจากความโลภ
2. ปราศจากโทษาคติ หมายถึง การทำให้จิตปราศจากความโกรธ พยาบาท จองเวร
3. ปราศจากภยาคติ หมายถึง การทำให้จิตปราศจากความกลัว กระทำจิตให้มั่นคง
4. ปราศจากโมหาคติ หมายถึง การทำให้จิตปราศจากความโง่เขลา ความหลง ไม่รู้จักความทุกข์

ความดับ

2. การทุจริต

การทุจริตเป็นภัยร้ายแรงที่สำคัญที่ทำให้ลายความมั่นคงของชาติ รัฐบาลจึงมีนโยบายสร้างมาตรฐานตามหลักธรรมาภิบาลให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พร้อมทั้งพัฒนาความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของประชาชน

คำว่า **ทุจริต** พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายไว้ ดังนี้

“**ทุจริต**” หมายถึง ประพฤติชั่ว ประพฤติไม่ดี ไม่ซื่อตรง คดโกง ฉ้อโกง โดยใช้อุบายหรือเล่ห์เหลี่ยม หลอกลวง เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ

การทุจริตต่อหน้าที่ หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติกรรมที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น ๆ หรือใช้อำนาจในตำแหน่ง เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองและผู้อื่น

ลักษณะของพฤติกรรมกรรมการทุจริต

พฤติกรรมกรรมการทุจริตมีหลากหลายทั้งในหน่วยงานราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. ฝ่าฝืน หลีกเลียง ระเบียบแบบแผน หรือกฎข้อบังคับ

2. จูงใจ เรียกร้อง บังคับ ช่มชู้ หน่วงเหนี่ยว กลั่นแกล้ง หรือหาประโยชน์ใส่ตนเอง เครือญาติ หรือพวกพ้อง
3. การสมยอม รู้เห็นเป็นใจ เพิกเฉย ละเว้นการกระทำในการที่ต้องปฏิบัติหรือรับผิดชอบ ตามหน้าที่
4. ยักยอก เบียดบังซึ่งทรัพย์สินของทางราชการ
5. การกระทำใด ๆ อันเป็นเท็จ
6. มีผลประโยชน์ร่วมในกิจกรรมบางประเภทที่สามารถใช้อำนาจหน้าที่ของตนบันดล ประโยชน์ได้

เรื่องที่ 3 ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

1. ประโยชน์ส่วนตน (private interest)

การที่คนเรามีความสนใจแต่ตนเองและคำนึงถึงแต่ตนเอง จึงส่งผลให้เกิดเป็นประโยชน์ส่วนตน ดังมีความหมายที่สรุปได้ ดังนี้

ประโยชน์ส่วนตน หมายถึง ความสนใจตนเอง การคำนึงถึงตนเอง

ประโยชน์ส่วนตน หมายถึง ผลประโยชน์ที่บุคคลได้รับ โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตน หาผลประโยชน์จากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ผลประโยชน์ส่วนตนมีทั้งที่เกี่ยวกับเงินทองและไม่ได้เกี่ยวกับเงินทอง เช่น ที่ดิน หุ่น ตำแหน่ง หน้าที่ สัมปทาน ส่วนลด ของขวัญ หรือสิ่งที่แสดงน้ำใจไมตรีอื่น ๆ การลำเอียง การเลือกปฏิบัติ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ประโยชน์ส่วนตน เป็นการคำนึงถึงตนเอง เป็นการแสวงหาผลประโยชน์จากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพื่อให้ได้สิ่งที่ตนต้องการ ไม่ว่าจะสิ่งนั้นจะถูกหรือผิด

2. ผลประโยชน์ส่วนตน (private interest) “ผลประโยชน์” คือสิ่งใด ๆ ที่มีผลต่อบุคคล กลุ่มบุคคล ไม่ว่าจะในทางบวกหรือลบ “ผลประโยชน์ส่วนตน” ไม่ได้ครอบคลุมเพียงผลประโยชน์ด้านการงานหรือธุรกิจของเจ้าหน้าที่ แต่รวมถึงคนที่ติดต่อสัมพันธ์ด้วย เช่น เพื่อน ญาติ คู่แข่ง ศัตรู เมื่อใดเจ้าหน้าที่ประสงค์จะให้คนเหล่านี้ได้หรือเสียประโยชน์ เมื่อนั้นก็ถือว่ามีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง ดังนั้น ผลประโยชน์ส่วนตนสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ ที่เกี่ยวกับเงิน (pecuniary) และที่ไม่เกี่ยวกับเงิน (non-pecuniary)

2.1 ผลประโยชน์ส่วนตนที่เกี่ยวกับเงิน ไม่ได้เกี่ยวกับการได้มาซึ่งเงินทองเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวกับการเพิ่มพูนประโยชน์หรือปกป้องการสูญเสียของสิ่งที่มีอยู่แล้ว เช่น ที่ดิน หุ่น ตำแหน่งในบริษัทที่รับงานจาก

หน่วยงาน รวมถึงการได้มาซึ่งผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปตัวเงิน เช่น สัมปทาน ส่วนลด ของขวัญ หรือของที่แสดงน้ำใจไมตรีอื่น ๆ

2.2 ผลประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับเงิน เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว หรือกิจกรรมทางสังคม วัฒนธรรมอื่น ๆ เช่น สถาบันการศึกษา สมาคม ลัทธิ แนวคิด มักอยู่ในรูปความลำเอียง อคติ เลือกรักที่รักมากกว่าที่ซึ้ง และมีข้อสังเกตว่าแม้แต่ความเชื่อ ความคิดเห็นส่วนตัวก็จัดอยู่ในประเภทนี้

ประโยชน์ส่วนตน กรณีที่เป็นประชาชนทั่วไป หมายถึง การที่ตนเองต้องการผลประโยชน์ หรือสิทธิ หรือการอำนวยความสะดวกบางประการ จึงได้กระทำการต่าง ๆ ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น การติดสินบน การแอบอ้างตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อประโยชน์ส่วนตน เป็นต้น

ประโยชน์ส่วนตน กรณีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือธุรกิจ จนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่

2. ประโยชน์ส่วนรวม

การที่คนเรามีความสนใจและคำนึงถึงผู้อื่น หรือส่วนรวมมากกว่าตนเอง แสดงถึงการเป็นผู้ที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งในหนังสือเรียนรายวิชาการป้องกันการทุจริตได้ให้ความหมายของประโยชน์ส่วนรวมว่า หมายถึง การคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติมากกว่าประโยชน์ของตนเอง

ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ หมายถึง การที่บุคคลใด ๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใด ๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชน การกระทำการใด ๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐ การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

3. ผลประโยชน์ทับซ้อน

การมีผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมขัดกันส่งผลให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งสามารถสรุปความหมายของ **ผลประโยชน์ทับซ้อน** (Conflict of Interests) ได้ว่า เป็นการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนตน และนอกจากนี้ องค์กรสากล Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) ให้นิยามและแบ่งประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) ไว้ว่า เป็นความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ผลประโยชน์ทับซ้อน มี 3 ประเภท ดังนี้

1. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง (actual) มีความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและสาธารณณะเกิดขึ้น

2. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น (perceived & apparent) เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่ามี แต่จริง ๆ อาจไม่มีก็ได้ ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพ ก็อาจนำมาซึ่งผลเสียไม่น้อยกว่าการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง ข้อนี้แสดงว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงแต่จะต้องประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมเท่านั้น แต่ต้องทำให้คนอื่น ๆ รับรู้ และเห็นด้วยว่าไม่ได้รับประโยชน์เช่นนั้นจริง

3. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ (potential) ผลประโยชน์ส่วนตนที่มีในปัจจุบันอาจจะทับซ้อนกับผลประโยชน์สาธารณณะได้ในอนาคต

เรื่องที่ 4 หลักการคิดเป็น

ในชีวิตประจำวันทุกคนต้องเคยพบกับปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการงาน การเงิน สุขภาพ หรือปัญหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาขัดแย้งในครอบครัว ปัญหาขัดแย้งของเด็ก ปัญหาของเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น เมื่อเกิดปัญหาก็เกิดทุกข์ แต่ทุกคนก็จะมีวิธีแก้ไขปัญหา หรือแก้ทุกข์ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันไป ซึ่งแต่ละคนอาจมีวิธีการเหมือนหรือต่างกัน และอาจให้ผลลัพธ์ที่เหมือนกันหรือต่างกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความเชื่อ ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของบุคคล อาจจะขึ้นอยู่กับทฤษฎีและหลักการของความเชื่อที่ต่างกันเหล่านั้นด้วย

1. ความหมายของการคิดเป็น

“คิดเป็น” หมายถึง กระบวนการที่คนเรานำมาใช้ในการตัดสินใจโดยต้องแสวงหาข้อมูลของตนเอง ข้อมูลของสภาพแวดล้อมในชุมชนและสังคม และข้อมูลทางหลักวิชาการ แล้วนำมาวิเคราะห์หาทางเลือกในการตัดสินใจที่เหมาะสม มีความพอดีระหว่างตนเองและสังคม

สรุป ความหมายของ “คิดเป็น”

1. การวิเคราะห์ปัญหาและแสวงหาคำตอบหรือทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาและดับทุกข์
2. การคิดอย่างรอบคอบเพื่อการแก้ปัญหาโดยอาศัยข้อมูลตนเอง ข้อมูลสังคมสิ่งแวดล้อมและข้อมูลวิชาการ

2. ความสำคัญของการคิดเป็น

ความสำคัญของการคิดเป็น เป็นสิ่งที่มีคุณค่า เพราะการคิดช่วยให้คนได้มองเห็นสภาพปัญหาต่าง ๆ ในอนาคต ซึ่งจะช่วยให้บุคคลได้คิดหาแนวทางในการหลีกเลี่ยงหรือป้องกันได้ และการคิดช่วยขยายความหมายของสิ่งต่าง ๆ ในโลกได้ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการคิด คือ คนจะมีการปฏิบัติหรือการกระทำ

ตามที่เขาคิด ถึงแม้ว่ามันจะถูกหรือผิดก็ตาม เนื่องจากการคิดมีพลังอำนาจ จึงต้องมีการควบคุม โดยได้แนะนำวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการช่วยรักษาความคิดให้เป็นไปอย่างถูกต้อง มีการควบคุมเงื่อนไขภายใต้การสังเกต สรุปความคิดตามสิ่งที่เกิดขึ้น และมีการคิดทบทวนแนวคิด กล่าวได้ว่า สิ่งที่คุณคลั่งจะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิดครั้งแรก แล้วจึงนำไปสู่การคิดในสิ่งอื่น ๆ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงให้เกิดความสมบูรณ์ของกระบวนการคิดนั้น เนื่องจากการคิดมีอิทธิพลอย่างมากจากกิเลสที่อยู่ในภายในตัวบุคคลและสังคม

เรื่องที่ 5 ผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนตน

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม มีลักษณะทำนองเดียวกันกับกฎศีลธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี หลักคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ การกระทำใด ๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง ไม่ควรจะทำ แต่บุคคลแต่ละคน แต่ละกลุ่ม แต่ละสังคมอาจเห็นว่าการขัดกันก็ยังมีระดับของความหนักเบาแตกต่างกัน และในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบางเรื่อง บางคนอาจเห็นว่าไม่เป็นไร เป็นเรื่องเล็กน้อย หรืออาจเห็นเป็นเรื่องใหญ่ ต้องถูกประณาม ตำหนิ ฯลฯ แตกต่างกันตามสภาพของสังคม

โดยพื้นฐานแล้ว เรื่องการขัดกันแห่งผลประโยชน์จึงเป็นกฎศีลธรรมประเภทหนึ่ง ที่บุคคลไม่ควรละเมิดหรือฝ่าฝืน แต่เนื่องจากการฝ่าฝืนกันมาก และบุคคลผู้ฝ่าฝืนไม่มีความเกรงกลัวหรืออายต่อการฝ่าฝืนนั้น สังคมก็ไม่ลงโทษหรือลงโทษไม่เพียงพอที่จะมีผลเป็นการห้ามการกระทำดังกล่าว และในที่สุดจึงมีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์มากขึ้น

หน้าที่ทับซ้อน (conflict of duty) หรือผลประโยชน์เบียดซ้อนกัน (competing interests)

มี 2 ประเภท

1. ประเภทแรก เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่ง เช่น เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน และเป็นคณะกรรมการด้านระเบียบวินัยประจำหน่วยงานด้วย ปัญหาจะเกิดเมื่อไม่สามารถแยกแยะบทบาทหน้าที่ทั้งสองออกจากกันได้ อาจทำให้ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ หรือแม้กระทั่งเกิดความผิดพลาด หรือผิดกฎหมาย ปกติหน่วยงานมักมีกลไกป้องกันปัญหานี้ โดยแยกแยะบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ให้ชัดเจน แต่ก็ยังมีปัญหาได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานที่มีกำลังคนน้อย หรือมีเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้นที่สามารถทำงาน

บางอย่างที่คนอื่น ๆ ทำไม่ได้ คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยห่วงปัญหานี้กันเพราะดูเหมือนไม่มีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

2. ประเภทที่สอง เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่งบทบาท และการทำบทบาทหน้าที่ในหน่วยงานหนึ่งนั้น ทำให้ได้ข้อมูลภายในบางอย่างที่อาจนำมาใช้เป็นประโยชน์แก่การทำบทบาทหน้าที่ให้แก่อีกหน่วยงานหนึ่งได้ ผลเสีย คือ ถ้านำข้อมูลมาใช้ก็อาจเกิดการประทุมิชอบหรือความลำเอียงอคติต่อคนบางกลุ่ม

ดังนั้น ควรถือได้ว่าหน้าที่ทับซ้อนเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนด้วย เพราะว่ามีหลักการจัดการแบบเดียวกันนั่นคือ การตัดสินใจทำหน้าที่ต้องเป็นกลางและกลไกการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนก็สามารถนำมาจัดการกับหน้าที่ทับซ้อนได้

เรื่องที่ 6 รูปแบบผลประโยชน์ทับซ้อน ศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน

ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน (conflict of Interest) คือ ผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่รัฐไปขัดแย้งกับผลประโยชน์ส่วนรวมแล้วต้องเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้ตัดสินใจได้ยากในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดความเป็นธรรมและปราศจากอคติ

2. รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน มีรูปแบบดังต่อไปนี้

2.1 การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits) เช่น การรับของขวัญจากบริษัทธุรกิจ บริษัทขายยา หรืออุปกรณ์การแพทย์ สนับสนุนค่าเดินทางให้ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ที่ไปประชุมเรื่องอาหารและยาที่ต่างประเทศหรือหน่วยงานราชการรับเงินบริจาค สร้างสำนักงานจากธุรกิจที่เป็นลูกค้าของหน่วยงาน หรือแม้กระทั่งในการใช้งบประมาณของรัฐ เพื่อจัดซื้อจัดจ้างแล้วเจ้าหน้าที่ได้รับของแถม หรือประโยชน์อื่นตอบแทน เป็นต้น

2.2 การทำธุรกิจกับตนเอง (Self – dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะ มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด เช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่ทำให้หน่วยงานทำสัญญาซื้อสินค้าจากบริษัทของตนเอง หรือจ้างบริษัทของตนเป็นที่ปรึกษา หรือซื้อที่ดินของตนเองในการจัดสร้างสำนักงาน สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง เช่น เป็นทั้งผู้ซื้อ และผู้ขายในเวลาเดียวกัน

2.3 การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะ หรือหลังเกษียณ (Post - employment) หมายถึง การที่บุคคลลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน เช่น ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การอาหารและยา ลาออกจากงานราชการและไปทำงานในบริษัทผลิตหรือขายยา หรือผู้บริหารกระทรวงคมนาคมหลังเกษียณออกไปทำงานเป็นผู้บริหารของบริษัทธุรกิจสื่อสาร

2.4 การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงาน หรือองค์การสาธารณะที่สังกัด หรือการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ โดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ที่ปรึกษาสังกัดอยู่ หรือในกรณีที่เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีของกรมสรรพากร ก็รับงานพิเศษเป็นที่ปรึกษา หรือเป็นผู้ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

2.5 การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะใช้ประโยชน์จากการรู้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเอง เช่น ทราบว่ามีการตัดถนนผ่านบริเวณใดก็จะเข้าไปซื้อที่ดินนั้นในนามของภรรยา หรือทราบว่าจะมีการซื้อขายที่ดินเพื่อทำโครงการของรัฐ ก็จะไปซื้อที่ดินนั้นเพื่อเก็งกำไร และขายให้กับรัฐในราคาที่สูงขึ้น

2.6 การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ กลับไปใช้ที่บ้าน การนำรถยนต์ราชการไปใช้ในงานส่วนตัว

2.7 การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork - barreling) เช่น การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่ หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

2.8 การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติ หรือพวกพ้อง (Nepotism) เป็น “ระบบอุปถัมภ์พิเศษ” เช่น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน

2.9 การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น (influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่คนทุกวัย ทุกระดับในสังคมต้องจัดการระบบการคิดให้สามารถแยกแยะได้อย่างชัดเจน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (ประเทศชาติ) ซึ่งการสร้างสังคมสุจริตทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันลดสิ่งที่เกิดจากการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ถ้าคน

ในสังคมไม่เห็นความสำคัญอาจนำประเทศชาติไปสู่การทุจริตอย่างมหาศาล ก่อให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงที่ไม่อาจประเมินค่าได้ต่อประเทศชาติในอนาคต

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ จะช่วยให้ลดการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากการทุจริต โดย ดร. อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์ คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กล่าวสรุป ศาสตร์พระราชา จากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนี้

1. จากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะหลักการนำทาง ประกอบด้วย สามห่วง สองฐาน คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัว มีฐานความรู้ และฐานคุณธรรม

2. วิธีการของศาสตร์พระราชา คือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยต้องเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา คน วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม เข้าใจ หมายถึง การใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว การใช้และแสวงหาข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์และการวิจัย การทดลองใช้จนได้ผลจริงก่อนเข้าถึง หมายถึง การระเบิดจากข้างใน เข้าใจกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา และสร้างปัญญาสังคม พัฒนา หมายถึง การพัฒนาที่ประชาชนเริ่มต้นด้วยตนเอง พึ่งพาตนเองได้ และมีต้นแบบในการเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้

3. การประยุกต์แห่งศาสตร์พระราชา ต้องทำด้วยความรัก ความปรารถนาและด้วยใจ ต้องประยุกต์ใช้อย่างยั่งยืน ไม่ยึดติดตำรา ปรับตามบุคคล สภาพพื้นที่และสถานการณ์ ตัวอย่าง การประยุกต์แห่งศาสตร์พระราชา ได้แก่ โครงการพระราชดำริกว่า 4,000 โครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่ แก่ล้างดิน แก้มลิง ผนหลวง กังหันน้ำชัยพัฒนา หล้าแฝก เชื้อนป่าสักชลสิทธิ์ สถานีวิทยุ อส. ถนนวงแหวน ถนนรัชดาภิเษก ทางด่วนลอยฟ้าถนนบรมราชชนนี สะพานพระราม 8 เป็นต้น

4. ผลลัพธ์ของศาสตร์พระราชา คือ ตามพระปฐมบรมราชโองการ “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ในส่วน “ประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” แสดงให้เห็นถึงทรงทำเพื่อส่วนรวม คนในสังคมจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน สอนให้ประชาชนรู้จักพออยู่พอกิน และรู้จักสามัคคี อันเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนทำให้เกิดความพอเพียง พอประมาณ ส่งผลทำให้ไม่เกิดการทุจริต หาประโยชน์ส่วนตน และไม่ก่อให้เกิดเป็นผลประโยชน์ทับซ้อน

กิจกรรม

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มละ ๆ 4 – 5 คน ร่วมกันอภิปรายตามประเด็นที่กำหนด แล้วจดบันทึกลงใน
แบบบันทึกนี้ พร้อมนำเสนอผลการอภิปราย

1.1 ผู้เรียนเข้าใจเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ในชุมชนหรือตำบลของผู้เรียนมีโครงการที่ภาครัฐหรือเอกชนได้ดำเนินการไปแล้วและเข้าข่าย
ผลประโยชน์ทับซ้อนมีอะไรบ้าง

1)

มีลักษณะ คือ.....

.....

.....

2)

มีลักษณะ คือ

.....

.....

บทที่ 2

ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

สาระสำคัญ

ปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาหรือประเทศด้อยพัฒนา คือ ปัญหาการทุจริตที่ปัจจุบันได้กลายมาเป็นปัญหาที่มีความสำคัญที่สุดปัญหาหนึ่งของประเทศ และไม่มีทีท่าว่าจะหมดไป หากแต่ทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งประเทศไทยก็เป็นอีกหนึ่งประเทศที่เผชิญกับปัญหาการทุจริตในลำดับต้น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก และพบว่า มีอยู่เกือบทุกกลุ่มอาชีพในสังคมไทยจนกลายเป็นปัญหาที่สะสมมายาวนาน

การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตเป็นการปรับเปลี่ยนสภาพสังคมให้เป็นสภาวะ “ที่ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลางานสังคมทุกช่วงวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นพลเมืองดี มีจิตสาธารณะ เพื่อให้เด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่เกิดพฤติกรรมที่ละเอียดต่อการกระทำความผิด การไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

ตัวชี้วัด

1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
2. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ โดยใช้กระบวนการคิดตามหลักปรัชญา คิดเป็น

ขอบข่ายเนื้อหา

เรื่องที่ 1 ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

เรื่องที่ 2 การปฏิบัติตนตามกฎหมาย กติกา ของสถานศึกษา ชุมชน สังคม

เรื่องที่ 1 ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต เป็นการสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต เป็นการปรับเปลี่ยนสภาพสังคม โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกล่าในทุกช่วงวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นพลเมืองดี มีจิตสาธารณะ เพื่อให้เด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ เกิดพฤติกรรมที่ละเอียดต่อการกระทำผิด ดังนั้น เราต้องแยกแยะให้ได้ว่า พฤติกรรมใดที่จะต้องมีความละเอียดต่อการทุจริตและพฤติกรรมใดที่ไม่ควรทนต่อการทุจริตแล้วนำไปปฏิบัติ เพื่อให้การทุจริตลดลงจากสังคมปัจจุบัน

1. ความหมายของความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

คำว่า “ความละเอียด” และ “ความไม่ทน” ได้มีการให้ความหมายไว้ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของคำว่า ละเอียด หมายถึง การรู้สึกละเอียดที่จะทำในสิ่งที่ไม่ถูกไม่ควร เช่น ละเอียดที่จะทำผิด ละเอียดใจ

ความละเอียด เป็นความละเอียดและความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม เพราะเห็นถึงโทษหรือผลกระทบที่จะได้รับจากการกระทำนั้น จึงไม่กล้าที่จะกระทำ ทำให้ตนเองไม่หลงทำในสิ่งที่ผิด นั่นคือ มีความละเอียดใจ ละเอียดต่อการทำผิด

ความไม่ทนต่อการทุจริต หมายถึง การแสดงออกต่อการกระทำที่เกิดขึ้นกับตนเอง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสังคมในลักษณะที่ไม่ยินยอม ไม่ยอมรับในพฤติกรรมที่เป็นการประพฤติชั่ว ประพฤติไม่ดี ไม่ซื่อตรง คดโกง ฉ้อโกง

2. ความสำคัญของความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

ปัจจุบันปัญหาการทุจริตในประเทศไทย มีแนวโน้มหนักหน่วง และรุนแรงมากขึ้น การทุจริตมีรากฐานมาจากทัศนคติของผู้คนในสังคม ค่านิยมแบบนิยมพวกพ้อง และเครือข่าย ระบบอุปถัมภ์ ความสัมพันธ์ในเชิงผลประโยชน์ จนเกิดการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้น การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต จึงเป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติ วัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งในทางคุณธรรมของสังคม จำเป็นต้องปลูกฝังคุณธรรมให้ผู้คนในสังคมเกิดความละเอียด และความไม่ทนต่อการทุจริต เพื่อเป็นการแก้ปัญหาสังคมไทยที่ยั่งยืน ในฐานะที่ผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เมื่อพบพฤติกรรมที่เป็นการทุจริต ผู้เรียนควรจะเป็นผู้ที่แสดงถึงความเป็นผู้มี ความไม่ทนต่อการทุจริตได้ เช่น กรณีตัวอย่างต่อไปนี้

1) เมื่อพบว่าเพื่อนปฏิบัติตนเป็นผู้ทุจริต ต้องแจ้งครู ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อไม่ให้เพื่อนกระทำผิด

2) เมื่อพบบุคคลอื่น ๆ ไม่ปฏิบัติตนในการเข้าแถวรับบริการต่าง ๆ ในสังคม ควรแจ้งให้ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยวาจาที่สุภาพ

เรื่องที่ 2 การปฏิบัติตนตามกฎ กติกา ของสถานศึกษา ชุมชน สังคม

การปฏิบัติตนตามกฎ กติกาของสถานศึกษา ชุมชน สังคมเป็นการประพฤติและปฏิบัติ หรือแสดงออกทางด้านบุคลิกภาพทั่วไป เพื่อให้ถือปฏิบัติ ดังกรณีต่อไปนี้

1. การทำงานที่ได้รับมอบหมาย หมายถึง งานที่ครูได้มอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ ด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย และนำเสนอผลการเรียนรู้ตามระยะเวลาที่กำหนด

ตัวอย่าง เช่น ครูมอบหมายให้ผู้เรียนทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย และสรุปเป็นรายสัปดาห์ แล้วนำมาเสนอในกลุ่มใหญ่

2. การทำความสะอาดสถานที่พบกลุ่ม หมายถึง การผลัดเปลี่ยนกันทำความสะอาดของสถานที่พบกลุ่มของผู้เรียน ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยอาจกำหนดให้ทำความสะอาดในพื้นที่บริเวณต่าง ๆ ของสถานที่พบกลุ่ม เหตุผลของการให้ทำความสะอาดสถานที่พบกลุ่ม เป็นการฝึกการเสียสละให้ส่วนรวม มีความรับผิดชอบ รักษาความสะอาดของสถานที่พบกลุ่ม

3. การสอบ หมายถึง การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ซึ่งมีข้อปฏิบัติ กฎ ระเบียบของผู้เข้าสอบ ต้องปฏิบัติในการสอบดังต่อไปนี้

1) การแต่งกาย ถ้าเป็นผู้เรียนต้องแต่งเครื่องแบบผู้เรียนแล้วแต่กรณี ถ้าเป็นผู้เข้าสอบต้องแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยตามประเพณีนิยมที่สถานศึกษากำหนด

2) ไปถึงสถานที่สอบก่อนเวลาเริ่มสอบ ผู้ใดไปไม่ทันเวลา เมื่อลงมือสอบวิชาใดแล้วไม่มีสิทธิเข้าสอบในวิชานั้น

3) ไม่เข้าห้องสอบก่อนได้รับอนุญาต

4) ไม่นำเอกสาร เครื่องอิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ เข้าไป ในห้องสอบ

5) นั่งตามที่กำหนดให้ จะเปลี่ยนที่นั่งก่อนได้รับอนุญาตไม่ได้

6) ปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการสอบ และคำสั่งของผู้กำกับการสอบ โดยไม่ทุจริตในการสอบ

7) มิให้ผู้เข้าสอบคนอื่นคัดลอกคำตอบของตน รวมทั้งไม่พูดคุยกับผู้ใดในเวลาสอบ เมื่อมีข้อสงสัยหรือมีเหตุจำเป็นให้แจ้งต่อผู้กำกับการสอบ

8) ประพฤติตนเป็นสุภาพชน

9) ผู้ทดสอบเสร็จก่อน ผู้นั้นต้องออกไปห่างจากห้องสอบ และไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนแก่ผู้ที่ยังสอบอยู่

10) ไม่นำกระดาษคำตอบที่ผู้กำกับการสอบแจกให้ออกไปจากห้องสอบ

4. การแต่งกาย เป็นสิ่งสำคัญและเป็นสิ่งแรกที่คนทั่วไปพบเห็น การแต่งกายที่ดีจะช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพ เกิดความประทับใจ มีความน่าเชื่อถือให้กับผู้ที่พบเห็น แต่ทางตรงกันข้ามหากแต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ถูกกาลเทศะก็อาจจะถูกมองในแง่ลบได้ โดยผู้เรียนควรแต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามประเพณีนิยม

5. กิจกรรมผู้เรียน (ในสถานศึกษา ชุมชน สังคม) หมายถึง วิธีการ กิจกรรมที่ครู หรือผู้เกี่ยวข้องนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การฝึกปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย เช่น จัดให้ผู้เรียนไปค้นคว้าศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

6. การเข้าแถวรับบริการ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมาย “บริการ” หมายถึง ปฏิบัติรับใช้ หรือให้ความสะดวกต่าง ๆ การให้บริการเป็นงานที่มีผู้คอยช่วยอำนวยความสะดวกซึ่งก็คือ “ผู้ให้บริการ” และผู้มารับความสะดวกก็คือ “ผู้มารับบริการ”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมายคำว่า “เข้าแถว” หมายถึง ยืนเรียงต่อกันเป็นแนว เช่น เข้าแถวหน้ากระดาน เข้าแถวตอนเรียงหนึ่ง

ดังนั้น การเข้าแถวรับบริการ จึงหมายถึง การยืนเรียงต่อกันเป็นแถวตอนเรียงหนึ่งของผู้รับบริการ เพื่อรับบริการ หรือความสะดวกอย่างหนึ่งอย่างใดจากผู้ให้บริการ เช่น เข้าแถวซื้ออาหาร ใช้บริการรถโดยสารประจำทาง จ่ายเงินชำระค่าน้ำ ค่าไฟฟ้าตามเคาน์เตอร์ให้บริการ เป็นต้น

กิจกรรม

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มละ ๆ 4 - 5 คน แล้วอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้เป็นไปตามกฎ กติกาต่าง ๆ จากประสบการณ์จริงในกิจกรรมต่าง ๆ ให้ระบุถึงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดการทุจริต พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความละเอียดต่อการทุจริต และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความไม่ทนต่อการทุจริต ลงในแบบฟอร์มที่กำหนด

ที่	กิจกรรม	พฤติกรรมที่แสดงถึงการทุจริต	พฤติกรรมที่แสดงถึงความละเอียดต่อการทุจริต	พฤติกรรมที่แสดงถึงความไม่ทนต่อการทุจริต
1	การทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
2	การทำ ความสะอาด สถานที่พบกลุ่ม			
3	การสอบ			

ที่	กิจกรรม	พฤติกรรมที่แสดงถึง การทุจริต	พฤติกรรมที่แสดงถึง ความสะอาดต่อการทุจริต	พฤติกรรมที่แสดงถึง ความไม่ทนต่อการทุจริต
4	การแต่งกาย			
5	กิจกรรมผู้เรียน			
6	การเข้าแถว รับบริการ			

บทที่ 3

STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต

สาระสำคัญ

STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต เป็นการมีจิตสำนึกในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง และองค์ประกอบในการสร้างจิตพอเพียงด้านการทุจริตให้เกิดขึ้น โดยการคิดค้นโมเดล “STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต” ประกอบด้วย ความพอเพียง ความโปร่งใส ความตื่นรู้ มุ่งไปข้างหน้า ความรู้และความเอื้ออาทร มาประยุกต์ตามหลักความพอเพียง

ตัวชี้วัด

1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต
2. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิดตามหลักปรัชญาคิดเป็น

ขอบข่ายเนื้อหา

เรื่องที่ 1 STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต

เรื่องที่ 2 องค์ประกอบการสร้างจิตพอเพียงด้านการทุจริต

เรื่องที่ 1 STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต

การแก้ปัญหาการทุจริต เป็นเรื่องที่ทุกคน ทุกภาคส่วนของประเทศ ต้องมีส่วนร่วม เริ่มจากที่แต่ละคน สามารถคิดแยกแยะได้ว่าอะไรคือ “ผลประโยชน์ส่วนตน” อะไรคือ “ผลประโยชน์ส่วนรวม” จนเกิด “ความละอาย” ในจิตใจที่จะไม่กระทำการใดที่เป็นส่วนหนึ่งของการทุจริต คำถามต่อมาคือแต่ละคนจะรักษา “ความละอาย” ดังกล่าวให้ต่อเนื่องยั่งยืนที่จะไม่กระทำทุจริต ไม่ยอมรับการทุจริตและมีส่วนร่วมในการ “ด้านการทุจริต” อย่างสร้างสรรค์ได้อย่างไร

ความหมาย STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต

จิตพอเพียงด้านการทุจริต หมายถึง การมีจิตสำนึกในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงที่จะไม่กระทำการทุจริต รวมทั้งต่อต้านการทุจริตด้วย (ความหมายดังกล่าว ที่ประชุมคณะทำงานประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti – Corruption Education) ร่วมกันนิยามขึ้น)

เรื่องที่ 2 องค์ประกอบการสร้างจิตสำนึกพอเพียงด้านการทุจริต

หน่วยงานทุกภาคส่วนให้ความสำคัญในการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ประกอบหลักการด้านการทุจริตต่าง ๆ เพื่อสร้างฐานคิดจิตพอเพียงด้านการทุจริตให้เป็นพื้นฐานความคิดของแต่ละบุคคล โดยรองศาสตราจารย์ ดร.มาณี ไขยธีรานุวัฒน์ศิริ ได้คิดค้นโมเดล “STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต” เมื่อปี พ.ศ. 2560 ให้เกิดขึ้นในจิตใจของแต่ละบุคคล ซึ่งมีองค์ประกอบของ STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต ดังนี้

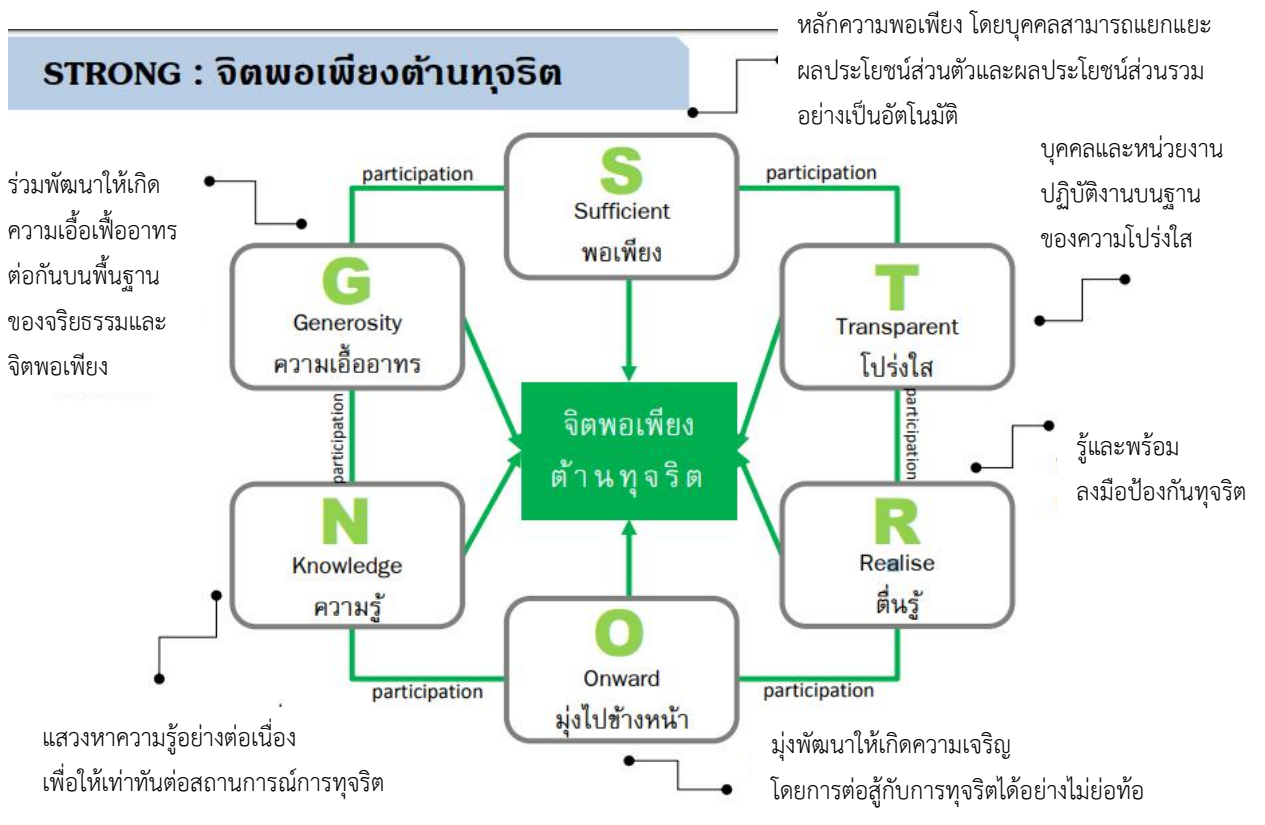
- 1) S (Sufficient) : ความพอเพียง
- 2) T (Transparent) : ความโปร่งใส
- 3) R (Realize) : ความตื่นรู้
- 4) O (Onward) : มุ่งไปข้างหน้า
- 5) N (Knowledge) : ความรู้
- 6) G (Generosity) : ความเอื้ออาทร

ตามแผนภาพ “การประยุกต์หลักความพอเพียง ด้วยโมเดล STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต

การประยุกต์หลักความพอเพียง

ด้วยโมเดล

STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต

พัฒนาโดย รศ.ดร. มาณี ไชยธีรานุกุลศิริ. 2560.2561

การประยุกต์หลักความพอเพียงด้วยโมเดล
STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

ที่มา : <http://www.stopcorruption.moph.go.th>=สะกดจิตเข้าสู่วังค์

จากแผนภาพ “การประยุกต์หลักความพอเพียง ด้วยโมเดล STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต” ให้เกิดขึ้นในจิตใจของแต่ละบุคคล มีรายละเอียด ดังนี้

1) **ความพอเพียง** (Sufficient : S) หมายถึง แต่ละบุคคลน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต กล่าวคือ ต้องมี **ความพอประมาณ** ในการกระทำการต่าง ๆ ให้ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองหรือผู้อื่น **มีเหตุผล** กล่าวคือ สิ่งที่ตัดสินใจทำอย่างพอประมาณนั้น ต้องมีเหตุมีผลรองรับ รวมทั้งคำนึงถึงผลที่จะเกิดจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ และเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบที่เป็นความเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็น **ภูมิคุ้มกัน** กล่าวคือ ให้สามารถรับมือและปรับตัวเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ โดยมีเงื่อนไขพื้นฐานของการตัดสินใจว่าต้องมีความรู้ คือ รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง และคุณธรรม คือ ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน สติปัญญา แบ่งปัน ตามแผนภาพปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา : <https://www.google.com/search?q=ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง>

2) **ความโปร่งใส** (Transparent : T) หมายถึง การที่ตัวเราต้องทำทุกเรื่องบนพื้นฐานของความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ ตรงไปตรงมา ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและข้อกำหนดต่าง ๆ ที่มีในสังคม

ในฐานะที่ผู้เรียนเป็นสมาชิกของชุมชน สังคม และประเทศชาติ จึงควรประพฤติปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และข้อกำหนดต่าง ๆ ที่มีในสังคม ซึ่งการประพฤติปฏิบัติดังกล่าวถือว่ามี ความถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ ตรงไปตรงมา ส่งผลให้เป็นผู้ไม่กระทำการทุจริต หรือเป็นส่วนหนึ่งของการทุจริต และสามารถผลักดันให้เกิดความร่วมมือด้านทุจริตในสังคมได้

การทำอะไรไม่ตรงไปตรงมา พูดจาเชื่อถือไม่ได้ ไม่พูดความจริง โทกหนักแน่น ๆ จะทำให้คนอื่นไม่เชื่อถือ ส่งผลให้คนอื่นไม่ไว้วางใจในการกระทำต่าง ๆ พฤติกรรมดังกล่าวมักจะเป็นเหตุของการกระทำทุจริต

3) ความตื่นรู้ (Realize : R) / ความรู้ (Knowledge : N) หมายถึง ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักรู้ถึงรากเหง้าของปัญหาจากภัยร้ายแรงของผลกระทบที่เกิดจากการกระทำทุจริต ประพฤติมิชอบต่อสังคมในภาพรวม หากเกิดการทุจริตประพฤติมิชอบขึ้นมาแล้ว ก็ควรมีส่วนร่วมในการต้านทุจริตดังกล่าวด้วย เพื่อเป็นพลังให้คนอื่น ๆ ในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการไม่กระทำการทุจริต ร่วมเฝ้าระวังและต้านการทุจริต

4) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O) เราทุกคนต้องมีความหวัง ร่วมสร้าง ปรับเปลี่ยนตัวเอง และส่วนรวมให้มีความเจริญก้าวหน้าบนฐานความโปร่งใส ความพอเพียง และร่วมกันสร้างวัฒนธรรมสุจริตให้เกิดขึ้นในสังคมอย่างไม่ท้อ

5) ความเอื้ออาทร (Generosity : G) สังคมไทยเป็นสังคมที่ผู้คนมีความเอื้ออาทรต่อกัน ความเอื้ออาทรนี้จึงเป็นพลังที่เราสามารถนำมาใช้ในการกระตุ้นเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการทุจริตให้เกิดขึ้นในสังคม ดังพระราชดำรัสพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ 9) เพื่ออัญเชิญลงพิมพ์ในนิตยสารที่ระลึกครบ 36 ปี ของสโมสรไลออนส์กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2538 ว่า “สังคมใดก็ตามถ้ามีความเอื้อเพื่อเกื้อกูลกันด้วยความมุ่งดี มุ่งเจริญต่อกัน สังคมนั้นย่อมเต็มไปด้วยไมตรีจิต มิตรภาพ มีความร่มเย็นเป็นสุขน่าอยู่...”

6) ต้านการทุจริต ผู้เรียนเองต้องไม่เป็นส่วนหนึ่งของการทุจริต เช่น เมื่อเราทำผิดกฎจราจรและต้องเสียค่าปรับ เราควรไปเสียค่าปรับที่สถานีตำรวจตามจำนวนที่ภาครัฐเรียกเก็บ แทนการจ่ายเงินให้ตำรวจโดยตรงด้วยจำนวนเงินที่น้อยกว่า หรือเมื่อพบเห็นการกระทำทุจริตก็ควรมีส่วนร่วมในการต้านทุจริตผ่าน Social Media ซึ่งเราพบว่าปัจจุบันได้ผลในหลายเรื่อง

กิจกรรม

กิจกรรมที่ 1

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนอธิบายความหมายของคำว่า “STRONG” ย่อมาจากอะไร อักษรแต่ละตัว คือ S , T , R , O , N , G หมายถึงอะไร จงอธิบายมาให้เข้าใจ

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนดู Clip เรื่อง อัญชลิเธอตายแน่ เวลา 13.38 นาที แล้วให้ผู้เรียนช่วยกันสรุปว่าผู้หญิง (อัญชลิ) คนนี้ทำอะไรไม่ถูกต้องบ้าง และถ้าผู้เรียนเป็นผู้หญิง (อัญชลิ) คนนี้จะปฏิบัติตัวอย่างไรให้เหมาะสม

สรุปเนื้อหา Clip เรื่อง อัญชลิเธอตายแน่ (ความพอเพียง) เวลา 13.38 นาที

เป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้หญิงหนึ่งคน她去กินอาหารบุฟเฟ่ต์ แล้วแอบเอาอาหารใส่กระเป๋าหนึ่งที่มีราคาแพง หกมัดถุงอาหารแตก หกใส่กระเป๋า ทำให้กระเป๋าเสียหาย โทรมไปเล่าให้เพื่อนฟัง เพื่อนเลยบอกว่าไม่คุ้มค่าที่ขโมยอาหารเพียงเล็กน้อยกับกระเป๋าราคาแพงต้องเสีย เพราะเลอะอาหาร ต่อมาเธอพยายามจะมีชีวิตอย่างพอเพียงที่ไม่ถูกวิธี เช่น เดินไปทำงาน และกินอาหารที่เอามาจากอาหารบุฟเฟ่ต์ เพราะคิดว่าสิ่งนั้นคือสิ่งที่ถูกต้อง

คลิปวิดีโอเรื่อง อัญชลิเธอตายแน่

แหล่งสื่อ <https://www.youtube.com/watch?v=JxJmQMqxfk0&t=103s>

กิจกรรมที่ 3

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนเขียนคำสัญญาของตนเองจากเรื่องความพอเพียง ความโปร่งใส ความตื่นรู้ มุ่งไปข้างหน้า ความรู้ และความเอื้ออาทร มาจำนวน 1 เรื่อง พร้อมวาดภาพประกอบจากการปฏิบัติตนของผู้ที่มีจิต STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

ใบงาน เรื่อง คำสัญญา

ข้าพเจ้าขอสัญญาว่า...

.....

.....

.....

บทที่ 4

พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

สาระสำคัญ

พลเมืองเป็นกำลังสำคัญของประเทศ มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย ผู้ที่เป็นพลเมืองดี คือ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองได้ครบถ้วนด้วยความรับผิดชอบอย่างเต็มที่สอดคล้องกับหลักธรรม วัฒนธรรม ประเพณี และรัฐธรรมนูญกำหนดได้ รวมทั้งต้องเป็นผู้ที่เคารพสิทธิ หน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อสังคม เป็นผู้ที่เคารพกฎหมายและกติกาต่าง ๆ และมีความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม

ตัวชี้วัด

1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมือง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม
2. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้กระบวนการคิดตามหลักปรัชญาคิดเป็น
3. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการป้องกันการทุจริต

ขอบข่ายเนื้อหา

เรื่องที่ 1 ความเป็นพลเมือง

เรื่องที่ 2 การเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อสังคม

เรื่องที่ 3 ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย

เรื่องที่ 4 ความรับผิดชอบต่อชุมชน

เรื่องที่ 1 ความเป็นพลเมือง

1. ความหมายของความเป็นพลเมือง (Citizenship)

ประชาชน คือ คนธรรมดาทั่วไปที่อาศัยอยู่ในประเทศใดประเทศหนึ่ง ถ้าอาศัยในประเทศไทย เรียกว่า ประชาชนชาวไทย หรือพลเมืองไทย

พลเมือง หมายถึง คนที่มีสิทธิและหน้าที่ในฐานะประชาชนของประเทศใดประเทศหนึ่ง หรือประเทศที่อยู่ภายใต้ผู้ปกครองเดียวกัน มักมีวัฒนธรรมเดียวกัน

ความเป็นพลเมือง คือ สถานภาพของบุคคลที่จารีตประเพณีหรือกฎหมายของรัฐรับรองให้สิทธิและหน้าที่แห่งความเป็นพลเมืองแก่บุคคล (เรียก พลเมือง) ซึ่งอาจรวมสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การทำงานและอาศัยอยู่ในประเทศ สิทธิกลับประเทศ สิทธิครอบครองอสังหาริมทรัพย์ และสิทธิการคุ้มครองผ่านกองทัพหรือการทูต พลเมืองยังมีหน้าที่อื่น เช่น หน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายของรัฐ ชำระภาษี หรือรับราชการทหาร บุคคลที่ไม่มีความเป็นพลเมือง เรียกว่า ผู้ไร้สัญชาติ (Stateless)

คนไทยทั้งประเทศ คือ พลเมืองไทยทั้งหมดที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศที่เข้ามามีส่วนในการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ ภายใต้กฎหมายอันเป็นรัฐธรรมนูญเดียวกัน มีสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ความรับผิดชอบในการพัฒนาประเทศไทยให้เจริญรุ่งเรือง

ประเทศที่จะเจริญก้าวหน้าและสงบสุขได้จะต้องเป็นประเทศที่มีพลเมืองที่ดี ความหมายของพลเมืองที่ดี หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองได้ครบถ้วน ทั้งกิจที่ต้องทำ และกิจที่ควรทำ สำหรับความหมายของหน้าที่ หมายถึง กิจที่ต้องทำ หรือควรทำ เป็นสิ่งที่กำหนดให้ทำ หรือห้ามมิให้กระทำ ถ้าทำจะก่อให้เกิดผลดี เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว หรือสังคมส่วนรวมแล้วแต่กรณี ถ้าไม่ทำหรือละเว้นการกระทำตามที่กำหนดจะได้รับผลเสียโดยตรง คือ ได้รับโทษ หรือถูกบังคับ เช่น ปรับ จำคุก หรือประหารชีวิต เป็นต้น โดยทั่วไปสิ่งที่ระบุงกิจที่ต้องทำ ได้แก่ กฎหมาย เป็นต้น

2. ความสำคัญของพลเมืองดี

2.1 ด้านสังคม

- 1) พลเมืองที่ดีช่วยให้สังคมมีความสงบเรียบร้อย
- 2) สังคมมีการพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว
- 3) มีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยใช้หลักเหตุผล
- 4) ช่วยลดความขัดแย้งและการใช้ความรุนแรงในสังคม

2.2 ด้านเศรษฐกิจ

- 1) พลเมืองที่ดีจะประกอบสัมมาอาชีพสุจริต
- 2) ดำเนินชีวิตประจำวันอยู่บนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) มีความประหยัดอดออม ไม่ใช่จ่ายเกินตัวและไม่ก่อหนี้
- 4) มีความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจทั้งระดับครอบครัว ชุมชน และประเทศ

2.3 ด้านการเมืองการปกครอง

- 1) พลเมืองดีย่อมเคารพกฎหมาย
- 2) ปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย
- 3) รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง

3. คุณลักษณะของพลเมืองดี

- 3.1 เคารพกฎหมาย
- 3.2 เคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น
- 3.3 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ทั้งในครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก
- 3.4 มีเหตุผล ใจกว้าง และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 3.5 มีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน
- 3.6 มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม
- 3.7 มีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองการปกครอง

ภาพผู้เรียนมีจิตสาธารณะ

ภาพผู้เรียนมีจิตสาธารณะ

4. คุณธรรมจริยธรรมของพลเมืองดี

4.1 การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

- 1) มีจิตสาธารณะ
- 2) รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
- 3) ให้ความช่วยเหลือคนรอบข้างและคนในสังคมอยู่เสมอ

4.2 การรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน

- 1) เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง
- 2) เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี
- 3) ยึดหลักเสียงส่วนมากเพื่อหาข้อยุติและเคารพเสียงส่วนน้อย

4.3 การมีระเบียบวินัย รับผิดชอบต่อหน้าที่

- 1) เคารพกฎระเบียบ และกติกาของสังคม
- 2) ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น และรู้จักปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของตนเอง
- 3) ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ

4.4 ความซื่อสัตย์สุจริต

- 1) ไม่เบียดบังเอาทรัพย์สินของผู้อื่นมาเป็นของตน
- 2) มีความซื่อตรงต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

4.5 ความกล้าหาญและเชื่อมั่นในตนเอง

- 1) มีความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์
- 2) ไม่ยอมรับหรือสนับสนุนการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

4.6 ความสามัคคี

- 1) มีความรักใคร่กลมเกลียวต่อคนรอบข้าง
- 2) ไม่สร้างความแตกแยกในสังคม
- 3) ร่วมแรงร่วมใจกันทำงานเพื่อพัฒนาชาติ

4.7 ความละเอียดและเกรงกลัวต่อการทำชั่ว

- 1) มีความซื่อสัตย์
- 2) ปฏิบัติตนโดยยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต
- 3) ละเว้นการทำในสิ่งไม่ดีทั้งหลาย

4.8 ส่งเสริมให้คนตีปกรองบ้านเมือง

- 1) ประชาชนควรเลือกคนดี มีความสามารถให้เข้าไปบริหารบ้านเมือง
- 2) ควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจทางด้านการปกครอง

5. บทบาทหน้าที่ของพลเมืองดี

5.1 ด้านการเมืองการปกครอง

5.1.1 เคารพกฎหมาย

- 1) ปฏิบัติตามกรอบของกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- 2) ไม่กระทำการใด ๆ ที่ละเมิดต่อกฎหมายบ้านเมือง

5.1.2 รู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ของตน

- 1) ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ให้ดีที่สุด
- 2) รู้จักปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนเองและผู้อื่นอย่างเหมาะสม

5.1.3 ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

- 1) ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งเพื่อเลือกคนดีเข้าไปบริหารประเทศ
- 2) ไม่นอนหลับทับสิทธิ
- 3) ไม่ขายสิทธิขายเสียง

5.2 ด้านเศรษฐกิจ

5.2.1 ประกอบอาชีพสุจริต

- 1) ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) รู้จักเก็บออมเงินเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็น

5.2.2 ใช้จ่ายอย่างประหยัด

- 1) มีวินัยทางการเงิน
- 2) ไม่นำเงินไปซื้อสิ่งของที่ไม่จำเป็น
- 3) ไม่อยากได้ในวัตถุสิ่งของที่เกินฐานะของตน

5.2.3 ชำระภาษี

- 1) ชำระภาษีครบตามจำนวน และตรงเวลา
- 2) ไม่กระทำการใดๆ เพื่อเป็นการหลบเลี่ยงภาษี

5.3 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

5.3.1 รักษาความสงบเรียบร้อย

- 1) ไม่ก่อความวุ่นวายในสังคม
- 2) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนรอบข้าง
- 3) หลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงตัดสินปัญหา

5.3.2 ช่วยเหลือคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

- 1) มีเมตตาแก่ผู้ด้อยโอกาสทั้งหลาย
- 2) ไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้พิการหรือผู้ด้อยโอกาส
- 3) ให้การสนับสนุนและส่งเสริมคนพิการและผู้ด้อยโอกาสตามความเหมาะสม

5.3.3 อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

- 1) อนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ
- 2) ถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมสืบต่อไปยังคนรุ่นหลัง

เรื่องที่ 2 การเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อสังคม

การเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อสังคม เป็นกรอบที่สำคัญในการดำรงตนของประชาชน และพลเมือง กล่าวได้ว่า “พลเมือง” มีความแตกต่างจากคำว่า “ประชาชน” และ “ราษฎร” ตรงที่ว่า พลเมือง จะแสดงออกถึงความกระตือรือร้นในการรักษาสิทธิต่าง ๆ ของตน รวมถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการแสดงออกซึ่งสิทธิ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ความเป็นพลเมือง (Citizen) มีความหมายที่สะท้อนให้เห็นถึงบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของสมาชิกทางสังคมที่มีต่อรัฐ ต่างจากคำว่า ประชาชน ที่กลายเป็นผู้รับคำสั่ง ทำตามผู้อื่น ทั้งนี้ทุกคนต่างก็ยึดมั่นในสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และปฏิบัติตามที่รัฐธรรมนูญ กำหนดข้อมนำมา ซึ่งการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมอย่างมีความสุขส่งผลทำให้ประเทศชาติได้รับการพัฒนา สู่ความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว

สิทธิ หมายถึง อำนาจหรือผลประโยชน์ที่ได้รับการคุ้มครองและรองรับตามกฎหมาย

ตัวอย่าง เรื่องของ “สิทธิ”

1. สิทธิที่เป็นสิทธิเฉพาะบุคคล ได้แก่ สิทธิในชีวิตและร่างกาย สิทธิในเคหะสถาน สิทธิในครอบครัว สิทธิในการประกอบอาชีพ และสิทธิในชื่อเสียงและเกียรติยศ

2. สิทธิเกี่ยวกับทรัพย์สิน คือ สิทธิที่เจ้าของมีอยู่ในทรัพย์สินนั้นโดยการถือกรรมสิทธิ์ และสามารถใช้ประโยชน์ใด ๆ ได้ ตามที่เจ้าของทรัพย์สินต้องการ เช่น มีสิทธิในการให้ผู้อื่นเช่าบ้าน สิทธิในการขายที่ดินของตน

3. สิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก ได้แก่

3.1 สิทธิที่จะมีชีวิตรอด เด็กจะต้องได้รับการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน มีสันติภาพและมีความปลอดภัย

3.2 สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา เด็กต้องมีครอบครัวที่อบอุ่น ได้รับการศึกษาที่ดีและภาวะโภชนาการที่เหมาะสม

3.3 สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง เด็กต้องได้รับความคุ้มครองให้รอดพ้นจากการทำร้าย การล่วงละเมิด การละเลย การนำไปขายแรงงาน การใช้แรงงานเด็ก และการแสวงประโยชน์โดยมิชอบในรูปแบบอื่น ๆ

3.4 สิทธิในการมีส่วนร่วม เด็กสามารถแสดงความคิดเห็น แสดงออก การมีผู้รับฟังและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบต่อตนเอง

หน้าที่ หมายถึง ภาวะที่บุคคลต้องกระทำหรือการละเว้นการกระทำเพื่อประโยชน์โดยตรงของการมีสิทธิ หน้าที่เป็นสิ่งที่บังคับให้มนุษย์ในสังคมต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางสังคมหรือกฎหมายบัญญัติไว้ จะไม่ปฏิบัติตามไม่ได้

ตัวอย่าง ของ “หน้าที่”

1. หน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ

1.1 หน้าที่ในการธำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

1.2 หน้าที่ในการป้องกันชาติบ้านเมือง

1.3 หน้าที่ในการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง

1.4 หน้าที่ในการรับราชการทหาร

1.5 หน้าที่ในการเสียภาษีอากรตามกฎหมาย

1.6 หน้าที่ในการเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ

1.7 หน้าที่ในการใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริต

2. หน้าที่ของพลเมืองตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอื่น ๆ

2.1 หน้าที่ของบิดามารดาในการอุปการะเลี้ยงดูบุตร

2.2 หน้าที่ในการปฏิบัติตามอาชีพที่ตนรับผิดชอบ

2.3 หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาที่กระทำไว้

3. หน้าที่ของพลเมืองในระดับท้องถิ่น

3.1 หน้าที่ทางการเมือง เช่น การลงสมัครรับเลือกตั้ง การใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนในท้องถิ่น

ของตน เป็นต้น

3.2 หน้าที่ทางเศรษฐกิจ เช่น การประกอบอาชีพสุจริต การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

การร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น เป็นต้น

3.3 หน้าที่ทางสังคม เช่น การประพฤติดี การพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า เป็นต้น

เสรีภาพ หมายถึง ความเป็นอิสระของบุคคลที่จะกระทำการต่าง ๆ ได้ตามความต้องการของตน โดยไม่ละเมิดต่อผู้อื่นและไม่ผิดกฎหมาย

ตัวอย่าง ของ “เสรีภาพ”

1. เสรีภาพในการนับถือศาสนา
2. เสรีภาพในการประกอบอาชีพ
3. เสรีภาพในร่างกาย
4. เสรีภาพในเคหสถาน
5. เสรีภาพในการศึกษาอบรม
6. เสรีภาพในการเดินทาง
7. เสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา
8. เสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหกรณ์ และพรรคการเมือง

การปฏิบัติตามสิทธิภายใต้กรอบของรัฐธรรมนูญโดยไม่กระทบสิทธิของบุคคลอื่น ย่อมได้ชื่อว่าเป็นบุคคลผู้มีส่วนนำพาบ้านเมืองให้ได้รับการพัฒนา อีกทั้งการปฏิบัติตามด้วยการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นในสังคม ย่อมเป็นสิ่งที่จะช่วยจัดระเบียบให้สังคมมีความสงบสุข ซึ่งสมาชิกทุกคนในสังคมจะต้องไม่ละเมิดสิทธิของสมาชิกคนอื่นในสังคม การไม่ละเมิดสิทธิของสมาชิกคนอื่น ๆ ในสังคม มีแนวทางการปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ดังนี้

1. ต้องเคารพในสิทธิของกันและกัน โดยไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น สมาชิกทุกคนในสังคมสามารถแสดงออกได้หลายประการ เช่น การแสดงความคิดเห็น การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น

2. ต้องรู้จักใช้สิทธิของตนเองและการแนะนำให้ผู้อื่นรู้จักการใช้สิทธิของตนเองได้อย่างถูกต้อง

3. ต้องรู้จักการเรียนรู้และการทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสิทธิ และเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น เรื่อง สิทธิเสรีภาพของความเป็นมนุษย์ เป็นต้น

4. ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของชาวไทยตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น การเสียภาษี การไปเลือกตั้ง เป็นต้น

การให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อสังคม จะเป็นส่วนสำคัญส่งผลให้ชุมชน สังคมเกิดการพัฒนาและเมื่อสังคมเกิดความมั่นคง เข้มแข็งจะส่งผลให้ประเทศชาติเกิดความมั่นคงเข้มแข็งด้วยเช่นกัน

เรื่องที่ 3 ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย

สังคมประชาธิปไตย เป็นสังคมที่ยึดหลักความเท่าเทียมกันของบุคคลในสังคม ทั้งนี้ ผู้ที่อาศัยอยู่ในสังคมประชาธิปไตยหรือพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย จึงจำเป็นต้องมีระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย เป็นเครื่องมือในการกำกับ ดูแล ให้มีการปฏิบัติตนที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับการปกครองในระบบประชาธิปไตย

คุณลักษณะพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลกที่สำคัญ คือ การเคารพกฎหมายและกติกาสังคม การเคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและบุคคลอื่น มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิต หากประเทศชาติ และสังคมโลกของเรา มีพลเมืองที่ดีมีคุณลักษณะเช่นนี้ ก็จะก่อให้เกิดความสงบสุข

ระเบียบวินัย คือ คุณสมบัติที่สำคัญในการดำเนินชีวิต ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง โดยเกิดจากการสำนึก ซึ่งต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต หากแต่ต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ตนเองและผู้อื่น

กฎ คือ ข้อบังคับที่อยู่ในความเป็นจริง เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินและชีวิต ระเบียบวินัยนั้นเป็นสิ่งซึ่งมีความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะกับผู้เรียนหรือเยาวชน อันจะเป็นกำลังอย่างมากในการพัฒนาประเทศ

กติกา คือ กฎเกณฑ์ ข้อตกลง หรือข้อกำหนดที่บุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไปใช้เป็นหลักปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้นิยามความหมายของกฎหมายไว้ว่า **กฎหมาย** คือ กฎที่สถาบันหรือผู้มีอำนาจสูงสุดในรัฐตราขึ้นหรือเกิดขึ้นจากจารีตประเพณีอันเป็นที่ยอมรับนับถือ เพื่อใช้ในการบริหารประเทศ เพื่อใช้บังคับบุคคลให้ปฏิบัติตามหรือเพื่อกำหนดระเบียบแห่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือระหว่างบุคคลกับรัฐ

การเคารพกฎหมายและกติกาสังคม

กฎหมายเป็นข้อบังคับที่รัฐ ๆ หนึ่ง ตราขึ้นมาเพื่อใช้กำหนดความประพฤติและระเบียบแบบแผนของพลเมืองที่อยู่ร่วมกันภายในรัฐนั้น และรวมไปถึงใช้บังคับที่รัฐแต่ละรัฐผูกพันต้องปฏิบัติตามพันธกรณีและความร่วมมือที่ให้ไว้ระหว่างกัน เนื่องจากสังคมมีความซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วกว่าในอดีตมาก การควบคุมดูแลโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจึงไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การมีกฎหมายขึ้นมาเพื่อช่วยในการกำหนดการปฏิบัติจึงมีความจำเป็นสำหรับสังคมทุกระดับ

กฎหมายจึงมีความสำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลให้อยู่ในระเบียบแบบแผนที่ตั้งมาช่วยคุ้มครองและรักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมถึงสร้างความสงบเรียบร้อยให้สังคมด้วย ดังภาพต่อไปนี้

ภาพการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/news/politic/1520826>

ภาพการเคารพกฎจราจร

ที่มา : <https://sites.google.com/site/skyletfark2/kha-niyam-hlak-khxng-khn-thiy-12-prakar/08-mi-rabeyb-winay-khearph-kdhmay>

ภาพการคัดเลือกทหาร

ที่มา : <https://www.posttoday.com/social/local/286904>

การเคารพกฎเกณฑ์ เป็นหลักการพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคมโดยปกติสุข ไม่ว่าจะ เป็นสังคมใดหรือประเทศใด การอยู่ร่วมกันของผู้คนเป็นจำนวนมากในสังคมต้องอาศัยกฎ ระเบียบ กติกาของ สังคม ซึ่งคนในสังคมนั้น ๆ ต้องเรียนรู้กฎ กติกา ของสังคม พร้อมทั้งต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม คือ ต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กติกาทางสังคม การอบรมสมาชิกในสังคมให้เกิดการเรียนรู้กฎเกณฑ์ และกติกาของสังคม คือ การถ่ายทอดวิถีชีวิตวัฒนธรรม และการทำให้สมาชิกในสังคมนั้นสามารถดำเนินชีวิต ได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง ซึ่งในสังคมที่ได้มีการจัดระเบียบอย่างดีนั้น การอบรมให้เรียนรู้กฎเกณฑ์ของสังคม เป็นกระบวนการที่จะต้องกระทำ เริ่มตั้งแต่วัยเด็กจนถึงผู้ใหญ่ การเข้าไปมีส่วนร่วมในรูปของสังคมใหม่และ สถาบันใหม่ สมาชิกในสังคมจะต้องเรียนรู้กฎเกณฑ์ใหม่และยอมรับค่านิยมใหม่ และในขณะเดียวกันพ่อแม่ ครอบครัวต้องทำหน้าที่เป็นตัวอย่างที่สำคัญในการเลี้ยงดูเด็ก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในการเคารพกฎเกณฑ์ของ สังคม และการดำรงชีวิตอยู่ของสมาชิกในสังคมได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

เรื่องที่ 4 ความรับผิดชอบต่อชุมชน

ชุมชนเป็นที่อยู่อาศัย เป็นดินแดนบ้านเกิดเมืองนอนของเรา เราจึงรักหวงแหนแผ่นดินแม่ โดยการ สร้างชุมชนที่น่าอยู่ทำให้ทุกคนอยู่เย็นเป็นสุข

ความรับผิดชอบต่อ (Responsibility) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่ จดจ่อตั้งใจ มุ่งมั่นต่อหน้าที่การทำงาน การศึกษาเล่าเรียน การเป็นอยู่ของตนเอง และผู้อยู่ในความดูแล ตลอดจน สังคมอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายในเวลาที่กำหนด ยอมรับผลการกระทำ ทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น เป็นความผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้ สำเร็จลุล่วงไปได้

ชุมชน หมายถึง หมู่ชน กลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันเป็นสังคมขนาดเล็ก อาศัยอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน และมีผลประโยชน์ร่วมกันในพื้นที่ที่มีคนอาศัยอยู่มาก

ความรับผิดชอบต่อชุมชน เป็นการแสดงออกถึงความเอาใจใส่ในการดูแลและร่วมรับผิดชอบต่อผู้ อาศัยในชุมชนเดียวกัน โดยมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เช่น ป่าชุมชน ลำคลอง หนองบึง ทางเท้า ถนน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ที่ทุกคนใช้ร่วมกันในหมู่บ้าน เป็นของชาวชุมชนทุกคนที่ควรดูแลรักษาสภาพแวดล้อม สมบัติสาธารณะให้อยู่ในสภาพดี ชุมชน สะอาดน่าอยู่อาศัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ส่งผลถึงร่างกายและจิตใจ ที่สมบูรณ์ดีงามของทุกคนในชุมชน

1. การเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน

1.1 การปฏิบัติตนในการรักษาสีงแวดล้อม

- 1) ช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2) อนุรักษ์ต่อต้านการกำจัดขยะ การคัดแยกขยะ
- 3) ลดการใช้โพนให้ห็น้อยลง โดยใช้ในโอกาสหรือเทศกาลต่าง ๆ
- 4) อนุรักษ์ไม้ปล่อยของเสียลงแม่น้ำลำคลอง
- 5) ช่วยกันดูแลรักษาสาธารณสมบัติ เช่น สถานที่พักผ่อน โทรศัพท์สาธารณะ เป็นต้น

1.2 เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

- 1) ร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาด้านต่างๆ ภายในชุมชน
- 2) รวมกลุ่มกันเพื่อสร้างความเข้มแข็งภายในชุมชน

1.3 ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการสอดส่องดูแลชุมชน

- 1) ช่วยกันสอดส่องดูแล ป้องกันการก่ออาชญากรรมในชุมชน
- 2) ร่วมกันป้องกันไม่ให้มียาเสพติดภายในชุมชน

ในฐานะพลเมืองที่ดีของประเทศไทย เราทุกคนต่างมีความรับผิดชอบต่อชุมชน ที่จะต้องช่วยกันดูแลชุมชนของเราให้อยู่ในความสงบเรียบร้อย ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของชุมชน สังคม ไม่ละเลยต่อหน้าที่ที่พึงปฏิบัติ เพื่อให้ทุกคนในชุมชนได้ใช้ชีวิตอย่างสงบสุข

กิจกรรม

กิจกรรมที่ 1

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และทำเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

- _____ 1. ถ้าประชาชนทุกคนประพฤติปฏิบัติตนตามหน้าที่ของพลเมืองที่ดีบ้านเมืองจะสงบสุข
- _____ 2. คนไม่มีระเบียบวินัย สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้ด้วยความเรียบร้อย
- _____ 3. คนที่รู้จักประหยัดและอดออม จะทำให้ชีวิตไม่ขัดสน มีกินมีใช้อย่างพอเพียง
- _____ 4. แก้วตาไปซื้อขนมที่ตลาด แม่ค้าทอนเงินมากเกินไป แก้วตาจึงนำเงินไปคืนแม่ค้า แก้วตาเป็นเด็กที่มีความซื่อสัตย์
- _____ 5. ปิดเทอมแม่พาก็ไปปลูกป่าชายเลน แม่ของก็บอกร้างถึงประโยชน์ของตนเองมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม
- _____ 6. การแก้ไขปัญหาโดยใช้ข้อมูลตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม และวิชาการ ก่อนตัดสินใจ คือ ปรัชญาคิดเป็น
- _____ 7. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง คือ ลักษณะสำคัญที่สุดของการปกครองระบอบประชาธิปไตย
- _____ 8. ผู้เรียนมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของห้องเรียน เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- _____ 9. จริยธรรม เป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติที่สร้างประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น
- _____ 10. พลเมืองที่ดี หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองได้ครบถ้วน ทั้งกิจที่ต้องทำและกิจที่ควรทำ

กิจกรรมที่ 2

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และทำเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

- 1. การถือสิทธิในการครอบครองทรัพย์สินตามกฎหมาย เรียกว่า สิทธิขั้นพื้นฐาน
- 2. สิทธิในชีวิตและร่างกาย สิทธิในครอบครัว สิทธิในชื่อเสียงและเกียรติยศ เรียกว่า สิทธิเฉพาะบุคคล
- 3. สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา ได้รับการศึกษาที่ดี และภาวะโภชนาการที่เหมาะสม เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก
- 4. สมาชิกในสังคมทุกคนมีหน้าที่ในการประกอบอาชีพ
- 5. บุคคลทุกคนมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหกรณ์ และพรรคการเมือง
- 6. การอุปการะเลี้ยงดูบุตร เป็นหน้าที่ของบิดามารดาตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ
- 7. การลงสมัครรับเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เป็นหน้าที่ทางการเมืองระดับประเทศ

- 8. การชำระภาษีเป็นหน้าที่ของพลเมืองตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอื่น ๆ
- 9. ทุกคนต้องเคารพสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
- 10. การไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นเสรีภาพของแต่ละบุคคล

กิจกรรมที่ 3

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูล เรื่อง ความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม โดยอธิบายความหมาย

พอสังเขป พร้อมยกตัวอย่างการปฏิบัติตนที่ดีที่มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม จำนวน 3 ข้อ

1)

.....

.....

2)

.....

.....

3)

.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียน

1. นายเหลียม เป็นข้าราชการเกษียณ ต่อมาได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาล รู้ล่วงหน้าจากการประชุมสภาว่า สภาเทศบาลอนุมัติให้ตัดถนนผ่านชุมชนแห่งหนึ่ง นายเหลียม จึงได้ไปกว้านซื้อที่ดินบริเวณที่ถนนตัดผ่านนั้น เพื่อเก็งกำไรที่ดิน พฤติการณ์ของนายเหลียม เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนรูปแบบใด
 - ก. การรู้ข้อมูลภายใน
 - ข. การทำธุรกิจกับตนเอง
 - ค. การทำงานหลังเกษียณ
 - ง. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ

2. การคิดแยกแยะหมายถึงข้อใด
 - ก. ทำการเกษตรในเขตที่ดินสาธารณะ
 - ข. การแข่งควัวซื้ออาหารในร้านอาหาร
 - ค. ขายเสื้อผ้าตามริมถนนในตัวเมือง
 - ง. เก็บเงินได้นำไปให้คุณครู

3. ข้อใดเป็นการนำกระบวนการของการคิดเป็นมาใช้
 - ก. นำข้อมูลตนเอง งานวิจัย สิ่งแวดล้อมและสังคมมาใช้
 - ข. นำข้อมูลตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม และวิชาการมาใช้
 - ค. นำข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ต เอกสารอ้างอิงและตนเองมาใช้
 - ง. นำข้อมูลจากเพื่อนร่วมงาน สื่ออินเทอร์เน็ต และวิชาการมาใช้

4. ถ้าต้องการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยนำกระบวนการคิดเป็นมาใช้ เราควรปฏิบัติตนตามข้อใด
 - ก. แก้ปัญหาได้
 - ข. การปรับตัว
 - ค. ความยินยอม
 - ง. การมีส่วนร่วม

5. ข้อใด **ไม่ควร** กระทำในการเข้าสอบ
 - ก. นั่งตามที่ ๆ กำหนดให้
 - ข. ทำข้อสอบด้วยตนเอง
 - ค. ตั้งใจอ่านข้อสอบให้เสียงดัง
 - ง. ไม่เข้าห้องสอบก่อนได้รับอนุญาต

6. ข้อใดคือความหมายของคำว่า “ความละเอียด”
 - ก. ความมุ่งมั่นในการเอาชนะ
 - ข. ความมุ่งมั่นในการทำที่ดี
 - ค. ความเกรงกลัวต่อสิ่งที่จะมาทำร้าย
 - ง. ความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง

7. “การรับเงินสินบน” เป็นพฤติกรรมตรงกับข้อใด
 - ก. ทุจริต
 - ข. ความไม่ทน
 - ค. การเพิ่มรายได้
 - ง. การให้ความช่วยเหลือ

8. เหตุผลที่สถานศึกษามอบหมายให้ผู้เรียนทำความสะอาดสถานที่พบกลุ่มคือข้อใด
 - ก. เพื่อให้ได้คะแนนระหว่างเรียน
 - ข. ฝึกความอดทน และความขยัน
 - ค. เพื่อช่วยเหลือครูในการทำสะอาด
 - ง. เพื่อฝึกความเสียสละ และความรับผิดชอบ

9. ข้อใด **ไม่ใช่** การปฏิบัติตนตามกฎกติกาของสถานศึกษา
 - ก. การทำงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง
 - ข. การซักถามครูเมื่อเกิดปัญหาจากการทำงาน
 - ค. การนำชิ้นงานเพื่อนมาคัดลอกเพื่อส่งให้ทันเวลา
 - ง. การแนะนำเพื่อนให้เข้าใจและสามารถทำงานเองได้

10. การประพจน์ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักปฏิบัติ ระเบียบ ข้อปฏิบัติ กฎหมาย ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องเรียกว่าอะไร
- ก. ความพอเพียง (Sufficient)
 - ข. ความโปร่งใส (Transparent)
 - ค. ความรู้ (Knowledge)
 - ง. ความตื่นรู้ (Realize)
11. ประชญาที่นำมาประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริตได้ดีที่สุดคืออะไร
- ก. ประชญาการศึกษาผู้ใหญ่
 - ข. ประชญาของทฤษฎีใหม่
 - ค. ประชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - ง. ประชญาจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
12. หลักของจิตพอเพียงเพื่อต่อต้านการทุจริตคืออะไร
- ก. STAR
 - ข. STRONG
 - ค. STORM
 - ง. STRANGER
13. ข้อใดเป็นผู้ที่มีความเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์
- ก. จิตอาสาช่วยผู้ประสบภัยน้ำท่วม
 - ข. แบ่งปันอาหารให้สุนัขเร่ร่อน
 - ค. บริจาคเงินช่วยเหลือวัดใกล้บ้าน
 - ง. ปลุกป่าชายเลนเพื่ออนุรักษ์ชายฝั่ง

14. ข้อใดบอกลักษณะของบุคคลที่มีความตื่นรู้ในเรื่องการทุจริตได้
1. สมส่วน เล่าเรื่อง “ผอ.สามเสนถูกสอบแป๊ะเจี๊ยะ”
 2. สดสวย กล่าวว่า “เรื่องคอร์รัปชันเป็นเรื่องปกติธรรมดา”
 3. สดสี ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้านเป็นอย่างดี
 4. แสงงาม อยู่ในกลุ่มชาวบ้านประท้วงเรื่องการทุจริตจำหน่ายข้าวของรัฐบาล
15. ข้อใดบอกลักษณะหรือการกระทำที่เป็นการตื่นรู้ได้
- ก. ใช้เวลาทำงานอย่างเหมาะสม
 - ข. รู้จักแก้ปัญหาในงานที่มีอุปสรรค
 - ค. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน
 - ง. มุ่งมั่นทำงานเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย
16. ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุด
- ก. การยอมรับความคิดเห็นต่างและรับฟังเสียงส่วนน้อย
 - ข. การมีหน้าที่ในการถือครองกรรมสิทธิ์ทรัพย์สิน
 - ค. การมีสิทธิในการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
 - ง. การมีเสรีภาพในการกล่าวร้ายผู้อื่น
17. ข้อใดกล่าวถึงความเป็นพลเมืองถูกต้องที่สุด
- ก. สถานภาพของบุคคลที่กฎหมายรับรองสิทธิและหน้าที่
 - ข. ชาวเมืองและการยอมรับความแตกต่าง
 - ค. ราษฎรและความเท่าเทียมกันในสังคม
 - ง. สามัญชนคนทั่วไปที่อยู่ในประเทศไทย
18. บุคคลใดเป็นคนดีของสังคม
- ก. นายดำ ตัดไม้สักมาสร้างบ้านให้แม่
 - ข. กำนันวิชัย บุกรุกป่าชายเลนเพื่อทำนากุ้ง
 - ค. ผู้ใหญ่บุญ ระดมชาวบ้านซ่อมสะพาน
 - ง. ครูใหญ่ เป็นหัวหน้าเนนให้พรรคการเมืองดังในท้องถิ่น

19. สถานการณ์ใดเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย

- ก. ชักรถฝ่าไฟแดง
- ข. แฉงเกิดภายใน 7 วัน
- ค. แฉงตายภายใน 24 ชั่วโมง
- ง. ชักรถเปียนเกณฑ์ทหารเมื่ออายุ 18 ปี

20. พลเมืองดีในข้อใดที่ส่งผลต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมมากที่สุด

- ก. รับการศึกษาภาคบังคับ
- ข. ปฏิบัติตนตามกฎหมาย
- ค. ปฏิบัติตนตามค่านิยมที่ดี
- ง. การใช้สิทธิ 30 บาท รักษาทุกโรค

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน**แบบทดสอบก่อนเรียน**

1. ข	11. ข
2. ค	12. ก
3. ง	13. ง
4. ก	14. ก
5. ง	15. ข
6. ค	16. ง
7. ค	17. ง
8. ก	18. ก
9. ง	19. ค
10. ค	20. ข

แบบทดสอบหลังเรียน

1. ก	11. ค
2. ง	12. ข
3. ข	13. ก
4. ข	14. ง
5. ค	15. ง
6. ง	16. ก
7. ก	17. ก
8. ง	18. ค
9. ค	19. ก
10. ข	20. ข

แนวคำตอบกิจกรรม

เฉลยกิจกรรมบทที่ 1

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายในการพบกลุ่มตามประเด็นท้ายกิจกรรมนี้ แล้วจดบันทึกลงในแบบบันทึกนี้

1.2 ในชุมชนหรือตำบลของผู้เรียนมีโครงการที่ภาครัฐหรือเอกชนได้ดำเนินการไปแล้ว และเข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อนมีอะไรบ้าง

แนวคำตอบ โครงการทำถนนหมู่บ้าน ต่อมาไฟฟ้าจะมาวางระบบก็ทำให้นถนนเสียหาย มีข้อคิดวก่อนที่จะทำถนนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องประชุมหารือหรือร่วมกันในการดำเนินงาน เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายในเรื่องของงบประมาณ หรือวิธีการดำเนินงาน

เฉลยกิจกรรมบทที่ 2

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มละ ๔ - 5 คน แล้วอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้เป็นไปตามกฎ กติกาต่าง ๆ

จากประสบการณ์จริงในกิจกรรมต่าง ๆ ให้ระบุถึงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดการทุจริต พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความละเอียดต่อการทุจริต และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความไม่ทนต่อการทุจริตลงในแบบฟอร์มที่กำหนด

แนวคำตอบ

ที่	กิจกรรม	พฤติกรรมที่แสดงถึงการทุจริต	พฤติกรรมที่แสดงถึงความละเอียดต่อการทุจริต	พฤติกรรมที่แสดงถึงความไม่ทนต่อการทุจริต
1	การทำงานที่ได้รับมอบหมาย	ลอกการบ้านเพื่อน	การเลิกพฤติกรรมลอกการบ้านของเพื่อนถือว่าเป็นการละเอียด	บอกเพื่อน 2. บอกครูประจำกลุ่ม
2	การทำความสะอาดสถานที่พบกลุ่ม	ไม่ช่วยทำความสะอาด ถือว่าเป็นการไม่รับผิดชอบ ทุจริตต่อหน้าที่	ควรร่วมมือทำความสะอาดกับเพื่อนอย่างเต็มที่	บอกหรือชักชวนเพื่อนที่ไม่ทำความสะอาดให้มาช่วยกัน
3	การสอบ	การทุจริตลอกข้อสอบจากเพื่อน	1. ไม่ยอมให้เพื่อนลอกข้อสอบ ต้องทำข้อสอบด้วยตนเอง	1. แจ้งผู้คุมสอบ 2. ไม่ยอมให้เพื่อนลอก

ที่	กิจกรรม	พฤติกรรมที่แสดงถึง การทุจริต	พฤติกรรมที่แสดงถึง ความละเอียดต่อการทุจริต	พฤติกรรมที่แสดงถึง ความไม่ทนต่อการทุจริต
4	การแต่งกาย	แต่งกายไม่สุภาพ เข้าห้องสอบ	ควรแต่งกายให้ถูกกาลเทศะ	1. ไม่ยอมให้ผู้เรียนที่แต่งกาย ไม่สุภาพเข้าสอบ 2. ว่ากล่าวตักเตือน
5	กิจกรรมผู้เรียน	ครูมอบหมายให้ไปศึกษา นอกสถานที่แต่ผู้เรียนไม่ไป	ผู้เรียนต้องไปศึกษาเรียนรู้ ด้วยตนเอง	ครูต้องตัดคะแนนผู้เรียน ที่ไม่ไปศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามที่ครูมอบหมาย
6	การเข้าแถว รับบริการ	ไม่เข้าแถวรับสิ่งของบริจาค	ควรเข้าแถวตามลำดับมา ก่อนหลัง	1. คนหน้าต้องไม่ยอม ให้มาแทรก 2. ไม่แจกสิ่งของให้คนที่ ไม่เข้าแถว

เฉลยกิจกรรมบทที่ 3

กิจกรรมที่ 1

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนอธิบายความหมายของคำว่า “STRONG”

STRONG ย่อมาจากอะไร อักษรแต่ละตัว คือ S , T , R , O , N , G หมายถึงอะไร จงอธิบายมาให้เข้าใจ
แนวคำตอบ STRONG ย่อมาจากคำ 6 คำ และมีความหมาย ดังนี้

1) **ความพอเพียง** (Sufficient: S) หมายถึง แต่ละบุคคลนี้อม่นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต กล่าวคือ ต้องมี **ความพอประมาณ** ในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ไม่มากไม่น้อยเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองหรือผู้อื่น **มีเหตุผล** กล่าวคือ สิ่งที่ดีตัดสินใจทำอย่างพอประมาณนั้น ต้องมีเหตุ มีผลรองรับ รวมทั้งคำนึงถึงผลที่จะเกิดจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบแล้ว และเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบที่เป็นความเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็น **ภูมิคุ้มกัน** กล่าวคือ ให้สามารถรับมือและปรับตัวรองรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ โดยมีเงื่อนไขที่ฐานของการตัดสินใจว่าต้องมีความรู้และคุณธรรมตามแผนภาพปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) **ความโปร่งใส** (Transparent : T) หมายถึง การที่ตัวเราต้องทำทุกเรื่องบนพื้นฐานของความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ ตรงไปตรงมา และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และข้อกำหนดต่าง ๆ ที่มีในสังคม

3) **ความตื่นรู้ (Realize : R) / ความรู้ (Knowledge : N)** หมายถึง นักศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักรู้ถึงรากเหง้าของปัญหาและภัยร้ายแรงของผลกระทบที่เกิดจากการกระทำทุจริตประพฤติมิชอบ ต่อสังคมในภาพรวม หากเกิดการทุจริตประพฤติมิชอบขึ้นมาแล้ว ก็ควรมีส่วนร่วมในการต้านทุจริตดังกล่าวด้วย เพื่อเป็นพลังให้คนอื่น ๆ ในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการไม่กระทำการทุจริต ร่วมเฟื่องร้างและต้านการทุจริต

4) **มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)** เราทุกคนต้องมีความหวัง ร่วมสร้าง ปรับเปลี่ยนตัวเอง และส่วนรวม ให้มีความเจริญก้าวหน้าบนฐานความโปร่งใส ความพอเพียงและร่วมกันสร้างวัฒนธรรมสุจริตให้เกิดขึ้น ในสังคมให้เกิดขึ้นอย่างไม่ท้อ

5) **ความเอื้ออาทร (Generosity : G)** สังคมไทยเป็นสังคมที่ผู้คนมีความเอื้ออาทรต่อกัน ความเอื้ออาทรนี้ จึงเป็นพลังที่เราสามารถนำมาใช้ในการกระตุ้นเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการทุจริตให้เกิดขึ้นในสังคม ดังพระราชดำรัสพระราชทานของในหลวงรัชกาลที่ 9 เพื่ออัญเชิญลงพิมพ์ในนิตยสารที่ระลึกครบ 36 ปี ของสโมสรไลออนส์กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2538 ว่า “สังคมใดก็ตาม ถ้ามีความเอื้อเพื่อเกื้อกูลกัน ด้วยความมุ่งมั่นเจริญต่อกัน สังคมนั้นย่อมเต็มไปด้วยไมตรีจิต มิตรภาพ มีความร่มเย็นเป็นสุขน่าอยู่...”

6) **ต้านการทุจริต** นักศึกษาเองต้องไม่เป็นส่วนหนึ่งของการทุจริต เช่น เมื่อเราทำผิดกฎจราจรและ ต้องเสียค่าปรับ เราควรไปเสียค่าปรับที่สถานีตำรวจตามจำนวนที่ภาครัฐเรียกเก็บ แทนการจ่ายเงินให้ตำรวจ โดยตรงด้วยจำนวนเงินที่น้อยกว่า หรือเมื่อพบเห็นการกระทำทุจริตก็ควรมีส่วนร่วมในการต้านทุจริตผ่าน Social Media ซึ่งเราพบว่าปัจจุบันได้ผลในหลายเรื่อง

กิจกรรมที่ 2

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนดู Clip เรื่อง อัญชลีเธอตายแน่ เวลา 13.38 นาที แล้วให้ผู้เรียนช่วยกันสรุปว่าผู้หญิง

(อัญชลี) คนนี้ทำอะไรไม่ถูกต้องบ้าง และถ้าผู้เรียนเป็นผู้หญิง (อัญชลี) คนนี้จะปฏิบัติตัวอย่างไร ให้เหมาะสม

แนวคำตอบ สิ่งที่คุณหญิงคนนี้ทำไม่ถูกต้อง คือ

(1) มารยาทในการกินอาหารแบบบุฟเฟ่ต์ โดยปกติแล้วการกินอาหารแบบบุฟเฟ่ต์ ผู้ทานอาหาร ต้องตักอาหารชนิดที่ต้องการในปริมาณพอสมควรที่สามารถทานได้หมด ไม่ตักอาหารมากเกินไปเกินกว่าความสามารถในการทานได้ และไม่ให้นำอาหารออกไปข้างนอกห้องอาหาร แต่ผู้หญิงคนนี้อบเอาอาหารใส่กระเป๋าออกไปข้างนอก จนอาหารหกเลอะกระเป๋าราคาแพงเมื่อหกหล่ม ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง

(2) การดำรงชีวิตที่ไม่เหมาะสม ผู้หญิงคนนี้มีพฤติกรรมที่เกินไป อาหารที่นำออกมาจากบุฟเฟ่ต์ เอามาไว้ในตู้เย็น ไว้ทานวันอื่น ซึ่งอาจจะทำให้ท้องเสียได้ รวมทั้งเดินไปทำงานไม่ยอมขึ้นรถไปทำงาน ทำให้ต้องใช้เวลาในการเดินทางมากและอาจจะเกิดอุบัติเหตุได้ ซึ่งจะต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมากขึ้น

ถ้าข้าพเจ้าเป็นผู้หญิงคนนั้น จะไม่แอบเอาอาหารออกมาจากร้านอาหารบุฟเฟต์ ทานอาหารที่สดใหม่ เดินทางโดยพาหนะรถยนต์เพื่อความปลอดภัยและประหยัดเวลา

กิจกรรมที่ 3

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนเขียนคำสัญญาของตนเองจากเรื่องโปรงใส ความตื่นรู้ ความรู้ มุ่งไปข้างหน้า ความเอื้ออาทร และด้านทุจริต มาจำนวน 1 เรื่อง พร้อมวาดภาพประกอบจากการปฏิบัติตนของผู้ที่มีจิต STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

แนวคำตอบ คำสัญญาของผู้เรียนต้องเกี่ยวข้องกับ

- (1) การประพฤติปฏิบัติตนอย่างตรงไปตรงมา
- (2) ปฏิบัติตามหลักปฏิบัติ ระเบียบ ข้อปฏิบัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (3) รักษาคำพูด/รักษาสัญญา
- (4) ปฏิบัติตนด้วยความเป็นธรรม
- (5) มีหลักในการปฏิบัติที่สามารถตรวจสอบได้

เฉลยกิจกรรมบทที่ 4

กิจกรรมที่ 1

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และทำเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ผิด

- ✓ 1. ถ้าประชาชนทุกคนประพฤติปฏิบัติตนตามหน้าที่ของพลเมืองที่ดีบ้านเมืองจะสงบสุข
- ✗ 2. คนไม่มีระเบียบวินัย สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้ด้วยความเรียบร้อย
- ✓ 3. คนที่รู้จักประหยัดและอดออม จะทำให้ชีวิตไม่ขัดสน มีกินมีใช้อย่างพอเพียง
- ✓ 4. แก้วตาไปซื้อขนมที่ตลาด แม่ค้าทอนเงินมากเกินไป แก้วตาจึงนำเงินไปคืนแม่ค้า แก้วตาเป็นเด็กที่มีความซื่อสัตย์
- ✗ 5. ปิดเทอมแม่พาก็ไปปลูกป่าชายเลน แม่ของก็บ่นถึงประโยชน์ของตนเองมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม
- ✓ 6. การแก้ไขปัญหาโดยใช้ข้อมูลตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม และวิชาการก่อนตัดสินใจ คือ ปรัชญาคิดเป็น
- ✓ 7. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง คือ ลักษณะสำคัญที่สุดของการปกครองระบอบประชาธิปไตย
- ✓ 8. ผู้เรียนมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของห้องเรียน เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- ✗ 9. จริยธรรม เป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติที่สร้างประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น
- ✓ 10. พลเมืองที่ดี หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองได้ครบถ้วน ทั้งกิจที่ต้องทำและกิจที่ควรทำ

กิจกรรมที่ 2

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และทำเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

- 1. การถือสิทธิในการครอบครองทรัพย์สินตามกฎหมาย เรียกว่า สิทธิขั้นพื้นฐาน
- 2. สิทธิในชีวิตและร่างกาย สิทธิในครอบครัว สิทธิในชื่อเสียงและเกียรติยศ เรียกว่า สิทธิเฉพาะบุคคล
- 3. สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา ได้รับการศึกษาที่ดี และภาวะโภชนาการที่เหมาะสม เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก
- 4. สมาชิกในสังคมทุกคนมีหน้าที่ในการประกอบอาชีพ
- 5. บุคคลทุกคนมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหกรณ์ และพรรคการเมือง
- 6. การอุปการะเลี้ยงดูบุตร เป็นหน้าที่ของบิดามารดาตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ
- 7. การลงสมัครรับเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เป็นหน้าที่ทางการเมืองระดับประเทศ
- 8. การชำระภาษีเป็นหน้าที่ของพลเมืองตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอื่น ๆ
- 9. ทุกคนต้องเคารพสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
- 10. การไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นเสรีภาพของแต่ละบุคคล

กิจกรรมที่ 3

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูล เรื่อง ความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม โดยอธิบายความหมาย

พอสังเขป แล้วยกตัวอย่างการปฏิบัติตนที่ดีที่มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม จำนวน 3 ข้อ

แนวคำตอบ ความรับผิดชอบต่อชุมชน หมายถึง ภาระหน้าที่ของบุคคลที่จะต้องเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมต่อสวัสดิภาพของชุมชนและสังคม ซึ่งตนเองดำรงอยู่

ตัวอย่าง การปฏิบัติตนที่ดี มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม 3 ข้อ

- 1) ไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ ลำคลอง
- 2) ช่วยดูแลรักษาโทรศัพท์สาธารณะหรือสถานที่พักผ่อนในชุมชน
- 3) เข้าแถวรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐ

บรรณานุกรม

การบริหารจิตและเจริญปัญญา. (2562). สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2562, จาก

<https://sites.google.com/site/fof5481136057/s/52?tmpl=%2Fsystem%2Fapp%2Ftemplates%2Fprint%2F&showPrintDialog=1>.

บริษัท เทนเซนต์ (ประเทศไทย) จำกัด. (2562) *กฎหมาย*. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2562, จาก

<https://dictionary.sanook.com/search/dict-th-th-royal-institute/%E0%B8%81%E0%B8%8E%E0%B8%AB%E0%B8%A1%E0%B8%B2%E0%B8%A2>.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. *ทฺุจฺริต*. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2562,

จาก <http://www.royin.go.th/dictionary/>.

_____ . *ละอาย*. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.royin.go.th/dictionary/>.

_____ . *เข้าแถว*. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.royin.go.th/dictionary/>.

_____ . *จริยธรรม*. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.royin.go.th/dictionary/>.

_____ . *บริการ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.royin.go.th/dictionary/>.

มติชนออนไลน์. (2562). *หลักสูตรด้านทฺุจฺริตศึกษา : การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ*

ผลประโยชน์ส่วนรวม. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2562, จาก

https://www.matichon.co.th/columnists/news_1083012.

โรงเรียนเบญจมาศสรณ์ จังหวัดจันทบุรี. 20 *เรื่องที่ครูต้องรู้ และควรรู้*. (2562). สืบค้นเมื่อวันที่

12 มิถุนายน 2562, จาก

<http://www.bms.ac.th/bms/attachments/article/221/%E0%B8%A3%E0%B8%A7%E0%B8%A1%2020%20%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%87.pdf>.

ศศิมา สุขสว่าง. (2562). *9 ทักษะการคิด (9 Thinking Skills)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2562, จาก

<https://www.sasimasuk.com/16761107/9-/9-ทักษะการคิดแบบต่างๆ-9-thinking-skills>.

ศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี. (2562). หลักปรัชญา

คิดเป็น. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2562, จาก

<https://sites.google.com/a/lopburi.nfe.go.th/kokjaren/hlak-prachya-khid-pen>.

สยามรัฐ. “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม...”. สืบค้นเมื่อวันที่ 27

กันยายน 2562, จาก <https://siamrath.co.th/n/4328>.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน (2562). *แผนการจัดการเรียนรู้ “รายวิชาเพิ่มเติมการป้องกันการทุจริต”* ระดับ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นนทบุรี: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด สาขา 4.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน. (2562). *แผนการจัดการเรียนรู้ “รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต”* ระดับ

มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 . นนทบุรี: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด สาขา 4.

สำนักตำานทุจริตศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2562). *คู่มือ*

แนวทางปฏิบัติสำหรับการขับเคลื่อนหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาในพื้นที่สำหรับ บุคลากร

สำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค. (เอกสารอัดสำเนา).

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอวานรนิวาส. (2562). คู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันผลระโยชน์ทับซ้อน
ประจำปี พ.ศ. 2561. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2562, จาก
[http://www.skko.moph.go.th/dward/document_file/d_wanonniwas/training_file_
name/20190327214409_1292525589.docx](http://www.skko.moph.go.th/dward/document_file/d_wanonniwas/training_file_name/20190327214409_1292525589.docx)

Faculty Of Architecture. *ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคล.* (2562). สืบค้นเมื่อวันที่ 12
มิถุนายน 2562, จาก <https://sites.google.com/site/khwamrabphidchxb1212/>

PearMayPloy. *บทบาทหน้าที่ของพลเมืองดี.* (2562). สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2562, จาก
[https://sites.google.com/site/pearmayploy/bth-thi1-reuxng-phlmeuxng-di-khxng-
prathes-chati-laea-sangkhm/1-1-phlmeuxng-di.](https://sites.google.com/site/pearmayploy/bth-thi1-reuxng-phlmeuxng-di-khxng-prathes-chati-laea-sangkhm/1-1-phlmeuxng-di)

คำสั่งสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

1. คำสั่งสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่ 116/2562
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต
หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti – Corruption Education)
2. คำสั่งสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่ 166/2562
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต
หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti – Corruption Education)

คำสั่งสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ที่ ๑๑๖ / ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต
หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)

.....

โดยที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้จัดทำหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) ให้มีความสอดคล้องกับแนวนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ของสำนักงาน ป.ป.ช. เสร็จเรียบร้อยแล้วและเผยแพร่ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้จัดการเรียนการสอนเป็นรายวิชาเลือกเสรี

เพื่อให้การดำเนินการจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) โดยพิจารณาจากเนื้อหาหลักสูตรต้านทุจริตศึกษาให้มีความครอบคลุมตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. คณะที่ปรึกษา

(๑) นายศรีชัย	พรประชากรธรรม	เลขาธิการ กศน.
(๒) นางสาววิเลขา	ลีสุวรรณ์	รองเลขาธิการ กศน.
(๓) นางรุ่งอรุณ	ไสยโสภณ	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย

มีหน้าที่ มอบนโยบาย ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อให้มีตัวกลางที่ใช้ถ่ายทอดหรือนำความรู้ไปประกอบการเรียนการสอนให้เข้าใจ มีความหมายตรงกัน

๒. คณะทำงาน

(๑) นางรุ่งอรุณ	ไสยโสภณ	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	ประธาน
(๒) นายศุภโชค	ศรีรัตนศิลป์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ	รองประธาน
(๓) นางสาวจินตนา	พลอยภัทรภิญโญ	ผู้อำนวยการสำนักต้านทุจริตศึกษา
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	คณะทำงาน

(๔) นางสาวสุปรียา...

- (๔) นางสาวสุปรียา บุญสนิท เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตเชี่ยวชาญ คณะทำงาน
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- (๕) นางสาวพรทิพย์ จอทองกลาง เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการ คณะทำงาน
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- (๖) นางสาวชิตชนก สีนอง เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตปฏิบัติการ คณะทำงาน
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- (๗) นายศุภวัฒน์ สอนลา เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตปฏิบัติการ คณะทำงาน
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- (๘) นายภัทรพล หงส์จันทกานต์ เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตปฏิบัติการ คณะทำงาน
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- (๙) นางดุขฎิ ศรีวัฒนาโรทัย ข้าราชการบำนาญ คณะทำงาน
- (๑๐) นางสาวพิมพ์พาพร อินทจักร์ ข้าราชการบำนาญ คณะทำงาน
- (๑๑) นางนพรัตน์ เวโรจน์เสรีวงศ์ ข้าราชการบำนาญ คณะทำงาน
- (๑๒) นางสาววิไล แยมสาขา ข้าราชการบำนาญ คณะทำงาน
- (๑๓) นายอนันต์ คงชุม รองผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.
จังหวัดสุโขทัย คณะทำงาน
- (๑๔) นางสาวจิราภรณ์ ตันติถาวร ผู้อำนวยการ กศน.เขตบางกอกใหญ่
กรุงเทพมหานคร คณะทำงาน
- (๑๕) นางอำพรศิลป์ ลิมาภีร์เกษ ผู้อำนวยการ กศน.เขตประเวศ
กรุงเทพมหานคร คณะทำงาน
- (๑๖) นางวันเพ็ญ แจ่มอนงค์ ผู้อำนวยการ กศน.เขตคลองสามวา
กรุงเทพมหานคร คณะทำงาน
- (๑๗) นางสาววิมลรัตน์ ภูริคุปต์ ผู้อำนวยการ กศน.เขตบางเขน
กรุงเทพมหานคร คณะทำงาน
- (๑๘) นางสาวพัชยา ทับทิม ผู้อำนวยการ กศน.เขตพระโขนง
กรุงเทพมหานคร คณะทำงาน
- (๑๙) นายมงคล พลายชมพูนุท ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอไทรงาม
จังหวัดกำแพงเพชร คณะทำงาน
- (๒๐) นางสาวอรุณี พันธุ์พาณิชย์ ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสูงเม่น
จังหวัดแพร่ คณะทำงาน

(๒๑) นางมณฑนา...

(๒๑)นางมัทธนา	ภาคสนุก	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอแม่ฮ่องสอน	คณะทำงาน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
(๒๒)นางสาวอำภรณ์	ช่างเวียน	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอแจ้ห่ม	คณะทำงาน จังหวัดลำปาง
(๒๓)นายจิรพงศ์	ผลนาค	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสวรรคโลก	คณะทำงาน จังหวัดสุโขทัย
(๒๔)นางสาวอนงค์	ชูชัยมงคล	ครูเชี่ยวชาญ	คณะทำงาน ศูนย์วงเดือนอาคมสุรทัณฑ์ จังหวัดอุทัยธานี
(๒๕)นายมงคลชัย	ศรีสะอาด	นักวิชาการศึกษานาฏการพิเศษ	คณะทำงาน ศูนย์วงเดือนอาคมสุรทัณฑ์ จังหวัดอุทัยธานี
(๒๖)นางสาวพัชรา	จงไกรย	ศึกษานิเทศก์ สำนักงาน กศน.	คณะทำงาน จังหวัดลพบุรี
(๒๗)นางสาวนิตยา	มุขลาย	ศึกษานิเทศก์ สำนักงาน กศน.	คณะทำงาน จังหวัดลพบุรี
(๒๘)นางสาวพจนีย์	สวัสดิรัตน์	ครูชำนาญการพิเศษ	คณะทำงาน กศน.อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร
(๒๙)นายโยติน	สมโนนนท์	ครูชำนาญการ	คณะทำงาน กศน.อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
(๓๐)นางสาวอนงค์	เขื่อนนท์	ครูชำนาญการพิเศษ	คณะทำงาน กศน.เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
(๓๑)นางสาววาสนา	โกสีย์วัฒนา	ครูเชี่ยวชาญ ศูนย์การศึกษาอกระบบ	คณะทำงาน และการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
(๓๒)นางสาววรรณพร	ปัทมานนท์	นักวิชาการศึกษานาฏการพิเศษ	คณะทำงาน
(๓๓)นางนุสรา	สกลนุรกิจ	นักวิชาการศึกษานาฏการพิเศษ	คณะทำงาน
(๓๔)นางสาวเบ็ญจวรรณ	อำไพศรี	นักวิชาการศึกษานาฏการพิเศษ	คณะทำงาน
(๓๕)นางเยาวรัตน์	ปิ่นมณีวงศ์	นักวิชาการศึกษานาฏการพิเศษ	คณะทำงาน
(๓๖)นางสาวฐิติมา	วงศ์บัณฑิตวรรณ	นักวิชาการศึกษานาฏการพิเศษ	คณะทำงาน
(๓๗)นางสุกัญญา	กุลเลิศพิทยา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	คณะทำงาน

(๓๘) นางสาวนภาพร...

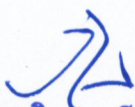
- ๔ -

(๓๘)นางสาวนภาพร อมรเดชาวัฒน์	นักวิชาการศึกษา	คณะทำงาน
(๓๙)นางสาวชาลินี ธรรมธิษา	นักวิชาการศึกษา	คณะทำงาน
(๔๐)นางสาวขวัญฤดี ลิวรรโณ	นักวิชาการศึกษา	คณะทำงาน
(๔๑)นางสาวชญญากาญจน์ โคตรพัฒน์	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	คณะทำงาน และเลขานุการ
(๔๒)นางสาวทิพวรรณ วงศ์เรื่อน	นักวิชาการศึกษานำนาญการ	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
(๔๓)นางสาวชมพูนท สังข์พิชัย	นักวิชาการศึกษา	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ให้คณะทำงานมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

๑. กำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ในแต่ละระดับการศึกษา
 ๒. ยกร่าง และจัดทำเนื้อหาสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) เพื่อนำไปใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับการศึกษา
 ๓. พิจารณาให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต เพื่อให้มีสื่อการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาครอบคลุม
 ๔. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(น.ส.วิเลษา ลีสุวรรณ)

รองเลขาธิการ กศน. รักษาาราชการแทน
เลขาธิการ กศน.

คำสั่งสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ที่ ๑๖๖ / ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต
หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)

.....

ตามที่ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้จัดทำ (ร่าง) สื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) เสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้ได้สื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti - Corruption Education) ที่สมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน อาศัยอำนาจตามความ ในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. คณะที่ปรึกษา

๑) นายศรีชัย	พรประชากรธรรม	เลขาธิการ กศน.
๒) นางสาววิเลขา	ลีสุวรรณ์	รองเลขาธิการ กศน.
๓) นายภมมณฑล	สิบทิพย์เปี่ยม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
พัฒนาสื่อการเรียนการสอน
๔) นางรุ่งอรุณ	ไสยโสภณ	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย

มีหน้าที่ มอบนโยบาย ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อให้มีตัวกลางที่ใช้ถ่ายทอดหรือนำความรู้ไปประกอบการเรียนการสอนให้เข้าใจ มีความหมายตรงกัน

๒. คณะทำงาน

๑) นางรุ่งอรุณ	ไสยโสภณ	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	ประธาน
๒) นายศุภโชค	ศรีรัตนศิลป์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ	รองประธาน
๓) นางสาวจินตนา	พลอยภัทรภิญโญ	ผู้อำนวยการสำนักด้านทุจริตศึกษา
สำนักงานป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการ

๔) นางสุปรียา...

๔)	นางสุปรียา บุญสนิท	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตเชี่ยวชาญ สำนักงานป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	คณะทำงาน
๕)	นางสาวชิตชนก สีนอง	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตปฏิบัติการ สำนักงานป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	คณะทำงาน
๖)	นายภัทรพล หงส์จันทกานต์	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตปฏิบัติการ สำนักงานป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	คณะทำงาน
๗)	นางดุขฎี ศรีวัฒนาโรทัย	ข้าราชการบำนาญ	คณะทำงาน
๘)	นางนพรัตน์ เวโรจน์เสรีวงศ์	ข้าราชการบำนาญ	คณะทำงาน
๙)	นางพรทิพย์ เข้มทอง	ข้าราชการบำนาญ	คณะทำงาน
๑๐)	นางชนิดา ดียิ่ง	ข้าราชการบำนาญ	คณะทำงาน
๑๑)	นายอัมพร มากเพชร	ข้าราชการบำนาญ	คณะทำงาน
๑๒)	นายวิวัฒน์ไชย จันทน์สุคนธ์	ข้าราชการบำนาญ	คณะทำงาน
๑๓)	นายเจริญศักดิ์ ดีแสน	ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๑๔)	นางสาวพัชยา ทับทิม	ผู้อำนวยการ กศน.เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๑๕)	นายมงคล พลายชมพูนุท	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร	คณะทำงาน
๑๖)	นางสาวอรุณี พันธุ์พานิชย์	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่	คณะทำงาน
๑๗)	นางสาวอนงค์ ชูชัยมงคล	ครูเชี่ยวชาญ ศูนย์วงเดือนอาคมสุรทัศน์ จังหวัดอุทัยธานี	คณะทำงาน
๑๘)	นางสาววาสนา โกสีย์วัฒนา	ครูเชี่ยวชาญ ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	คณะทำงาน
๑๙)	นางสาวพัชรา จงโกรย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงาน กศน. จังหวัดลพบุรี	คณะทำงาน
๒๐)	นายโยติน สมโนนนท์	ครูชำนาญการ กศน.อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	คณะทำงาน

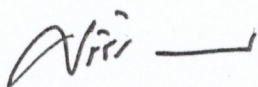
๒๑) นางสาววรรณพร ...

- ๒๑) นางสาววรรณพร ปัทมานนท์ นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ คณะทำงาน
- ๒๒) นางนุสรรา สกลนุรกิจ นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ คณะทำงาน
- ๒๓) นางสาวเบญจวรรณ อำไพศรี นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ คณะทำงาน
- ๒๔) นางเยาวรัตน์ ปิ่นมณีวงศ์ นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ คณะทำงาน
- ๒๕) นายจตุรงค์ ทองดารา นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ คณะทำงาน
- ๒๖) นางสุกัญญา กุลเลิศพิทยา เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน คณะทำงาน
- ๒๗) นางสาวชัญญากาญจน์ โคตรพัฒน์ นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ คณะทำงาน
และเลขานุการ
- ๒๘) นางสาวทิพวรรณ วงศ์เรือน นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
- ๒๙) นางสาวชมพูนท สังข์พิชัย นักวิชาการศึกษา คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ให้คณะทำงานมีหน้าที่บรรณาธิการสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) เพื่อนำไปใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับ การศึกษา ให้มีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ พิจารณาให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการป้องกันการ ทุจริต เพื่อให้มีสื่อการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาครอบคลุม และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายศรีชัย พรประชาธรรม)
เลขาธิการ กศน.

การประชุมจัดทำหนังสือเรียน รายวิชาการป้องกันการทุจริต

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต
หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti – Corruption Education)
ระหว่างวันที่ 10 – 14 มิถุนายน 2562 ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ กรุงเทพมหานคร
2. การประชุมเชิงปฏิบัติการบรรณาธิการสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต
หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)
ระหว่างวันที่ 30 กรกฎาคม - 2 สิงหาคม 2562 ณ โรงแรมเบลล่า บี จังหวัดนนทบุรี

การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต
หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti – Corruption Education)

ระหว่างวันที่ 10 – 14 มิถุนายน 2562

ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ กรุงเทพมหานคร

คณะผู้จัดทำต้นฉบับ บทที่ 1 การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน

กับผลประโยชน์ส่วนรวม

1. นางสาวพรทิพย์	จงทองกลาง	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการ สำนักงานต้านทุจริตศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
2. นางดุขุฎี	ศรีวัฒนาโรทัย	ข้าราชการบำนาญ
3. นายอนันต์	คงชุม	รองผู้อำนวยการ สำนักงาน กศน.จังหวัดสุโขทัย
4. นางสาวจิราภรณ์	ตันติถาวร	ผู้อำนวยการ กศน.เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
5. นางอำพรศิลป์	ลิมาภิรักษ์	ผู้อำนวยการ กศน.เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
6. นางวันเพ็ญ	แจ่มอนงค์	ผู้อำนวยการ กศน.เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
7. นายมงคล	พลายชมพูนุท	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร
8. นายศุภโชค	ศรีรัตนศิลป์	หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาสื่อการเรียนรู้
กลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
9. นางเยาวรัตน์	ปิ่นมณีวงศ์	หัวหน้ากลุ่มงานเทียบระดับการศึกษา
กลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
10. นางสาวนภาพร	อมรเดชาวัฒน์	นักวิชาการศึกษา
กลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

คณะผู้จัดทำต้นฉบับ บทที่ 2 ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

11.นางสาวชิตชนก	สีนอง	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตปฏิบัติการ สำนักต้านทุจริตศึกษา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
12.นางนพรัตน์	เวโรจน์เสรีวงศ์	ข้าราชการบำนาญ
13.นางสาวอรุณี	พันธุ์พาณิชย์	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่
14.นางสาวอำภรณ์	ช่างเกวียน	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง
15.นางสาวพัชรา	จงไกรย	ศึกษานิเทศก์ สำนักงาน กศน.จังหวัดลพบุรี
16.นางสาวนิตยา	มุขลาย	ศึกษานิเทศก์ สำนักงาน กศน.จังหวัดลพบุรี
17.นางนุสรรา	สกลนุรกิจ	หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มพัฒนาการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
18.นางสาวชญัญญากาญจน์	โคตรพัฒน์	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ กลุ่มพัฒนาการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
19.นางสาวชาลินี	ธรรมธิดา	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

คณะผู้จัดทำต้นฉบับ บทที่ 3 STRONG : จิตพอเพียงด้านการทุจริต

1. นายศุภวัฒน์	สอนลา	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตปฏิบัติการ สำนักต้านทุจริตศึกษา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
2. นางสาววิไล	แย้มสาขา	ข้าราชการบำนาญ
3. นางสาววิมลรัตน์	ภูริคุปต์	ผู้อำนวยการ กศน.เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
4. นางสาวพัชยา	ทับทิม	ผู้อำนวยการ กศน.เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร
5. นางสาววาสนา	โกสีย์วัฒนา	ครูเชี่ยวชาญ ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย กลุ่มเป้าหมายพิเศษ
6. นายมงคลชัย	ศรีสะอาด	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ ศูนย์วงเดือนอาคมสุรทัศน์ จังหวัดอุทัยธานี
7. นางสาวเบญจวรรณ	อำไพศรี	หัวหน้ากลุ่มงานประกันคุณภาพศึกษา กลุ่มพัฒนาการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

8. นางสาวฐิติมา	วงศ์บัณฑิต	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ
กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
9. นางสุกัญญา	กุลเลิศพิทยา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
10. นางสาวชมพูนท	สังข์พิชัย	นักวิชาการศึกษา
กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

คณะผู้จัดทำต้นฉบับ บทที่ 4 พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

1. นายภัทรพล	หงส์จันทกานต์	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตปฏิบัติการ สำนักด้านทุจริตศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
2. นางสาวพิมพ์พร	อินทจักร์	ข้าราชการบำนาญ
3. นายจิรพงศ์	ผลนาค	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสุวรรณคโลก จังหวัดสุโขทัย
4. นางมณฑนา	กาศสนุก	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
5. นางสาวอนงค์	ชูชัยมงคล	ครูเชี่ยวชาญ ศูนย์วงเดือนอาคมสุรทัศน์ จังหวัดอุทัยธานี
6. นางสาวอนงค์	เชื่อนนท์	ครูชำนาญการพิเศษ กศน.เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
7. นางสาวพจนีย์	สวัสดิ์รัตน์	ครูชำนาญการพิเศษ กศน.อำเภอเมืองกำแพงเพชร
จังหวัดกำแพงเพชร
8. นางสาววรรณพร	ปัทมานนท์	หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาหลักสูตร
กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
9. นางสาวทิพวรรณ	วงศ์เรือน	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ
กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
10. นางสาวขวัญฤดี	ลิวรรณ	นักวิชาการศึกษา
กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

การประชุมเชิงปฏิบัติการบรรณาธิการสื่อประกอบการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต
 หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)
 ระหว่างวันที่ 30 กรกฎาคม - 2 สิงหาคม 2562
 ณ โรงแรมเบลล่า บี จังหวัดนนทบุรี

คณะบรรณาธิการ ระดับประถมศึกษา

1. นางดุขฎิ	ศรีวัฒนาโรทัย	ข้าราชการบำนาญ
2. นายอัมพร	มากเพชร	ข้าราชการบำนาญ
3. นางสาวพัชยา	ทับทิม	ผู้อำนวยการ กศน.เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร
4. นางสาววาสนา	โกสีย์วัฒนา	ครูเชี่ยวชาญ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มเป้าหมายพิเศษ
5. นางสาวพัชรา	จงโครย	ศึกษานิเทศก์ สำนักงาน กศน.จังหวัดลพบุรี
6. นางสาวเบญจวรรณ	อำไพศรี	หัวหน้ากลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษา
กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
7. นางเยาวรัตน์	ปิ่นมณีวงศ์	หัวหน้ากลุ่มงานเทียบระดับการศึกษา
กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
8. นางสาวชมพูนท	สังข์พิชัย	นักวิชาการศึกษา
กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

1. นายศรีชัย	พระประชาธรรม	เลขาธิการ กศน.
2. นางสาววิเลขา	ลีสุวรรณ์	รองเลขาธิการ กศน.
3. นางรุ่งอรุณ	ไสยโสภณ	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย

คณะทำงาน

1. นางรุ่งอรุณ	ไสยโสภณ	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย
2. นายศุภโชค	ศรียัตนศิลป์	หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาสื่อการเรียนรู้
กลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
3. นางสาวชญญากาญจน์	โคตรพัฒน์	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
กลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
4. นางสาวทิพวรรณ	วงศ์เรือน	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
กลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
5. นางสาวชมพูนท	สังข์พิชัย	นักวิชาการศึกษา
กลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ออกแบบปก

นายศุภโชค	ศรียัตนศิลป์	หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาสื่อการเรียนรู้
กลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย |
|-----------|--------------|--|

